Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2016. gada 13. decembrī*

Kopējā ārpolitika un drošības politika — Ierobežojoši pasākumi pret konkrētām personām un organizācijām, kas ir saistītas ar Osamu bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu un *Taliban* — Regula (EK) Nr. 881/2002 — Personas, kas iekļauta Apvienoto Nāciju Organizācijas iestādes izveidotā sarakstā, līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšana — Šīs personas vārda iekļaušana Regulas Nr. 881/2002 I pielikumā esošajā sarakstā — Prasība atcelt tiesību aktu — Saprātīgs termiņš — Pienākums pārbaudīt un pierādīt izvirzīto pamatu pamatotību — Pārbaude tiesā

Lieta T-248/13

Mohammed Al-Ghabra, ar dzīvesvietu Londonā (Apvienotā Karaliste), ko pārstāv *E. Grieves*, *barrister*, un *J. Carey*, *solicitor*,

prasītājs,

pret

Eiropas Komisiju, ko sākotnēji pārstāvēja *M. Konstantinidis*, *T. Scharf* un *F. Erlbacher*, vēlāk – *M. Konstantinidis* un *F. Erlbacher*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, ko sākotnēji pārstāvēja *S. Behzadi-Spencer* un *V. Kaye*, vēlāk – *V. Kaye*, tad – *S. Brandon* un visbeidzot – *C. Crane*, pārstāvji, kuriem palīdz *T. Eicke*, *QC*,

un

Eiropas Savienības Padome, ko pārstāv *J.-P. Hix* un *E. Finnegan*, pārstāvji,

personas, kas iestājušās lietā,

par prasību atbilstoši LESD 263. pantam atcelt, pirmkārt, Komisijas 2007. gada 10. janvāra Regulu (EK) Nr. 14/2007, ar kuru 74. reizi groza Padomes Regulu (EK) Nr. 881/2002, ar ko nosaka konkrētus, īpašus, ierobežojošus, pret noteiktām personām un organizācijām, kuras saistītas ar Osamu Bin Ladenu, organizācijas *Al-Qaida* tīklu un *Taliban*, vērstus pasākumus un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 467/2001 (OV 2007, L 6, 6. lpp.), ciktāl tā attiecas uz prasītāju, un, otrkārt, Komisijas 2013. gada 6. marta lēmumu *Ares* (2013) 188023, ar kuru ir apstiprināta prasītāja vārda saglabāšana to personu un organizāciju sarakstā, kam ir piemērojami Padomes 2002. gada 27. maija Regulas (EK) Nr. 881/2002, ar kuru paredz īpašus ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret konkrētām personām un

* Tiesvedības valoda – angļu.

organizācijām, kas saistītas ar Osamu Bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu un *Taliban*, un ar kuru atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 467/2001, ar ko aizliedz eksportēt noteiktas preces un pakalpojumus uz Afganistānu, pastiprina lidojumu aizliegumu un attiecina uz Afganistānas *Taliban* līdzekļu un citu finanšu resursu iesaldēšanu (OV 2002, L 139, 9. lpp.), noteikumi.

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs S. Papasavs [*S. Papasavvas*], tiesneši E. Bieļūns [*E. Bieliūnas*] un Ī. S. Foresters [*I. S. Forrester*] (referents),

sekretāre S. Spiropula [*S. Spyropoulos*], administratore,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2016. gada 17. februāra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums [1]

Tiesvedības priekšvēsture

1 2006. gada 12. decembrī pēc Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes pieprasījuma prasītāja *Mohammed Al-Ghabra* vārds – kā personas, kas ir saistīta ar organizāciju *Al-Qaida*, – tika iekļauts sarakstā, kuru bija sagatavojusi Sankciju komiteja, kas tika izveidota ar ANO Drošības padomes 1999. gada 15. oktobra Rezolūciju 1267 (1999) par situāciju Afganistānā (turpmāk tekstā attiecīgi – "Sankciju komitejas saraksts" un "Sankciju komiteja").

2 Ar Komisijas 2007. gada 10. janvāra Regulu (EK) Nr. 14/2007, ar kuru 74. reizi groza Padomes Regulu (EK) Nr. 881/2002, ar kuru paredz īpašus ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret konkrētām personām un organizācijām, kas saistītas ar Osamu Bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu un *Taliban*, un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 467/2001 (OV 2007, L 6, 6. lpp.; turpmāk tekstā – "apstrīdētā regula"), *M. Al-Ghabra* vārds turpmāk tika pievienots to personu un organizāciju sarakstam, kuru līdzekļi un citi saimnieciskie resursi ir iesaldējami atbilstoši Padomes 2002. gada 27. maija Regulai (EK) Nr. 881/2002, ar kuru paredz īpašus ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret konkrētām personām un organizācijām, kas saistītas ar Osamu Bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu un *Taliban*, un ar kuru atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 467/2001, ar ko aizliedz eksportēt noteiktas preces un pakalpojumus uz Afganistānu, pastiprina lidojumu aizliegumu un attiecina uz Afganistānas *Taliban* līdzekļu un citu finanšu resursu iesaldēšanu (OV 2002, L 139, 9. lpp.) (turpmāk tekstā – "strīdīgais saraksts").

3 Ar 2007. gada 12. jūnija vēstuli Apvienotās Karalistes Ārlietu un Britu sadraudzības valstu lietu ministrija (*United Kingdom Foreign and Commonwealth Office*; turpmāk tekstā – "*FCO*") informēja prasītāju, ka Apvienotā Karaliste ir lūgusi iekļaut viņa vārdu Sankciju komitejas sarakstā. Turklāt *FCO* nosūtīja prasītājam "pamatojuma kopsavilkuma izpaužamās daļas kopiju", kas bija šī lūguma pamatā, piebilstot, ka, "valsts drošības iemeslu dēļ un ņemot vērā informācijas jutīgo raksturu, visa [pamatojuma] kopsavilkuma izpaušana būtu pretrunā vispārējām interesēm".

4 Ar 2009. gada 13. februāra vēstuli prasītājs vērsās Eiropas Kopienu Komisijā, lai lūgtu pārskatīt viņa vārda iekļaušanu strīdīgajā sarakstā un lai apstrīdētu tās likumību, ņemot vērā 2008. gada 3. septembra spriedumu *Kadi* un *Al Barakaat International Foundation*/Padome un Komisija (C-402/05 P un C-415/05 P, turpmāk tekstā – "spriedums *Kadi I*", EU:C:2008:461).

1 — Ietverti ir tikai tie šī sprieduma punkti, kuru publicēšanu Vispārējā tiesa uzskata par lietderīgu.

5 2009. gada 8. maija vēstulē Komisija norādīja prasītājam, ka tās rīcībā nav pamatojuma izklāsta, kas ir bijis viņa vārda iekļaušanas Sankciju komitejas sarakstā pamatā (turpmāk tekstā – "pamatojuma izklāsts"), un piebilda, ka tā to viņam pārsūtīs, tiklīdz būs saņēmusi no minētās komitejas.

6 Ar 2010. gada 10. maija vēstuli Komisija nosūtīja prasītājam pamatojuma izklāstu, kādu tā bija saņēmusi no Sankciju komitejas un kura teksts bija šāds:

"*Mohammed Al-Ghabra* [..] ir ticis ierakstīts 2006. gada 12. decembra [Sankciju komitejas sarakstā], piemērojot [ANO Drošības padomes] Rezolūcijas 1617 (2005) 1. un 2. punktu, kā persona, kas ir saistīta ar *Al-Qaida*, Osamu Bin Ladenu vai ar *Taliban*, par "piedalīšanos tādu aktu vai darbību finansēšanā, organizēšanā, atvieglošanā, sagatavošanā vai īstenošanā, ko ir izdarījusi *Al-Qaida* un *Harakat ul-Mujahidin* (*HuM*) vai kas ir izdarīti ar to kopā, to vārdā vai ar to palīdzību, vai kas ir izdarīti, izmantojot to vārdu, to interesēs vai to atbalstam", kā arī par viņa veiktajām "rekrutēšanas to interesēs" darbībām.

Papildu informācija

Mohammed Al-Ghabra ir uzturējis regulārus kontaktus ar augta ranga *Al-Qaida* vadītājiem. 2002. gadā *M. Al-Ghabra* tikās ar *Al-Qaida* operāciju direktoru *Faraj Al-Libi*.

M. Al-Ghabra ir bijusi centrālā loma jaunu musulmaņu radikalizēšanā Apvienotajā Karalistē, gan tieši kontaktējoties ar tiem, gan izplatot ekstrēmistiska rakstura informāciju. Pēc tam, kad viņš šīs personas bija radikalizējis, viņš tās ir nodevis *Al-Qaida* un bieži ir veicinājis viņu pārvietošanos, un, pateicoties ciešam kontaktu tīklam, ir panācis, ka tie ir varējuši pievienoties *Al-Qaida* apmācības nometnēm. Dažas no šīm personām vēlāk ir piedalījušās teroristu atentātu organizēšanā ārzemēs no Apvienotās Karalistes.

M. Al-Ghabra ir arī sniedzis materiālu un loģistikas atbalstu *Al-Qaida* un citām organizācijām, dažas no kurām tāpat sniedz loģistikas atbalstu *Al-Qaida*. Viņš ir organizējis pārvietošanos uz Pakistānu, lai rekrutētie varētu satikt augta ranga *Al-Qaida* vadītājus un iziet īpašu teroristu apmācību. Vairākas no šīm personām ir atgriezušās Apvienotajā Karalistē, lai tur veiktu slepenas darbības *Al-Qaida* interesēs. Turklāt *M. Al-Ghabra* ir sniedzis tiešu palīdzību personām, kas bija iesaistītas teroristiskās darbībās Apvienotajā Karalistē un citur, tām sniedzot finansiālu, loģistikas un materiālu atbalstu. Viņš tāpat ir atvieglojis ceļošanu uz Irāku personām, kas dzīvo Apvienotajā Karalistē, lai tās varētu cīnīties un atbalstīt citus kaujiniekus.

M. Al-Ghabra ir uzturējis ciešas saiknes ar *Harakat ul-Mujahidin*/*HuM* [..] un ir izgājis teroristu apmācību *HuM* nometnē. *HuM* ir nosūtījis *M. Al-Ghabra* atpakaļ uz Apvienoto Karalisti, lai viņš tajā savāktu līdzekļus tā interesēs.

[..]"

7 Prasītājs nosūtīja savus atbildes apsvērumus Komisijai 2010. gada 8. jūlija vēstulē, lai atspēkotu pamatojuma izklāstā attiecībā uz viņu sniegtos apgalvojumus un lai lūgtu viņam paziņot pierādījumus, ar kuriem tie esot pamatoti.

8 Ar 2010. gada 10. septembra vēstuli Komisija apliecināja šīs vēstules saņemšanu un paziņoja prasītājam, ka tā pārskatīs viņa vārda iekļaušanu strīdīgajā sarakstā. Turklāt tā viņam paziņoja, ka saskaņā ar ANO Drošības padomes rezolūciju 1904 (2009) viņam ir iespēja iesniegt ANO ombudam pieteikumu par svītrošanu no Sankciju komitejas saraksta.

9 Ar 2011. gada 18. janvāra vēstuli Komisija Sankciju komitejai pārsūtīja prasītāja 2010. gada 8. jūlija apsvērumus un lūdza tai papildu informāciju par pamatojumu prasītāja vārda iekļaušanai minētās komitejas sarakstā.

10 Ar 2011. gada 22. marta vēstuli prasītājs atkārtoti vērsās Komisijā.

11 2011. gada 3. maija vēstulē Komisija norādīja prasītājam, ka tā ir uzsākusi viņa vārda iekļaušanas strīdīgajā sarakstā pārskatīšanu, un brīdināja viņu, ka šī pārskatīšana, ņemot vērā, ka tā vēl gaida atbildes uz saviem precizējumu pieprasījumiem, visdrīzāk aizņems vēl vairākus mēnešus. Šajā pašā vēstulē Komisija vēlreiz ierosināja, lai prasītājs ANO ombudam nosūtītu pieteikumu par svītrošanu no saraksta.

12 2011. gada 28. jūnija vēstulē prasītājs atbildēja Komisijai, norādot, ka kavēšanās lietas izskatīšanā un galīgā lēmuma pieņemšanā, ņemot vērā viņa privātās dzīves aizskārumu, ir nepieņemams. Tāpat viņš pieprasīja paskaidrojumus par šo kavēšanos.

13 Ar 2011. gada 26. augusta vēstuli Sankciju komiteja pārsūtīja Komisijai papildu informāciju par pamatojumu prasītāja vārda iekļaušanai minētās komitejas sarakstā.

14 2011. gada 19. oktobra vēstulē Komisija norādīja prasītājam, ka viņa vārda iekļaušanas strīdīgajā sarakstā pārskatīšana joprojām noris. Tāpat tā norādīja, ko Sankciju komiteja tai bija nesen atsūtījusi kā "konkrētāku" papildu informāciju saistībā ar pamatojuma izklāstu (turpmāk tekstā – "pirmais pamatojuma papildinājums"), proti:

"*Mohammed Al-Ghabra* ir nozīmīgs ekstrēmists, kas dzīvo Apvienotajā Karalistē un ir saistīts ar vairākiem nozīmīgiem ekstrēmistiem. *M. Al-Ghabra* jau ilgu laiku ir regulāri sazinājies ar Pakistānā esošiem augta ranga *Al-Qaida* vadītājiem. 2002. gadā viņš tikās ar *Al-Qaida* operāciju direktoru *Faraj Al-Libi*, kas ir augsta ranga *Al-Qaida* komandieris, kuru Pakistānas iestādes aizturēja 2005. gadā un kurš šobrīd ir apcietinājumā ASV. *M. Al-Ghabra* ir dzīvojis *F. Al-Libi* dzīvesvietā vienu nedēļu. Tāpat *M. Al-Ghabra* ir regulāri sazinājies ar daudziem ekstrēmistiem Apvienotajā Karalistē un ir piedalījies Apvienotajā Karalistē dzīvojošo indivīdu radikalizēšanā, izplatot ekstrēmistiska rakstura informāciju.

M. Al-Ghabra ir uzturējis ciešas saiknes ar kaujinieku grupu Kašmirā *Harakat Ul Mujahidin* (*HuM*). Tiek uzskatīts, ka 2002. gadā *M. Al-Ghabra* ir izgājis džihada apmācību *HuM* nometnē Azā, Kašmirā. Uzturoties šajā nometnē, *M. Al-Ghabra* ir iemācījies apieties ar kaujinieku šautenēm AK-47 un pistolēm. Tāpat tiek uzskatīts, ka viņam ir bijis nodoms cīnīties Kašmirā, bet ka *HuM* viņu no tā ir atturējuši, jo tai ir bijis vajadzīgs, lai cilvēki atgrieztos Apvienotajā Karalistē, lai tur ievāktu līdzekļus. Uzturoties Pakistānā, *M. Al-Ghabra* ir ticies arī ar *Haroon Rashid Aswat*, kurš vēlāk tika aizturēts un izraidīts uz Apvienoto Karalisti par nodarbošanos ar darbībām, kas ir saistītas ar terorismu. *H. R. Aswat* šobrīd atrodas apcietinājumā Apvienotajā Karalistē, kur viņš gaida savu izraidīšanu uz ASV par terorisma aktiem. Lai arī *M. Al-Ghabra* līdzekļi ir iesaldēti, viņš joprojām sazinās ar ekstrēmistiem un turpina veikt ekstrēmistiskas darbības.

Sākot ar 2009. gada decembri, *M. Al-Ghabra* sagatavoja terora atentātus pret uzņēmumiem Apvienotajā Karalistē, bet viņam nebija līdzekļu šo atentātu īstenošanai.

[..]"

15 Šajā pašā vēstulē Komisija precizēja, ka šī informācija prasītājam tiek paziņota, lai viņš varētu izteikt savu viedokli, pirms tiek pieņemts lēmums pārskatīšanas procedūrā, un ka tas viņam ir jāizdara līdz 2011. gada 11. novembrim.

16 Ar 2011. gada 10. novembra vēstuli prasītājs atbildēja Komisijai, lai atspēkotu jauno informāciju, kas pret viņu ir tikusi vērsta pirmajā pamatojuma papildinājumā, kuru tas lielākoties uzskatīja par "līdzīgu pamatojuma izklāstā minētajai", un lai lūgtu precizējumus, kā arī nosūtīt viņam pierādījumus, kas esot šīs informācijas pamatā.

17 Ar 2012. gada 17. maija vēstuli Sankciju komiteja pārsūtīja Komisijai jaunu papildu informāciju par pamatojumu prasītāja vārda iekļaušanai minētās komitejas sarakstā.

18 Ar 2012. gada 29. maija vēstuli Komisija norādīja prasītājam, ka viņa vārda iekļaušanas strīdīgajā sarakstā pārskatīšana joprojām noris. Tāpat tā norādīja, ka Sankciju komiteja tai nesen ir atsūtījusi jaunu, "konkrētāku" papildu informāciju saistībā ar pamatojuma izklāstu (turpmāk tekstā – "otrais pamatojuma papildinājums"), proti:

"2006. gada augustā kāda persona, kuras identitāti Apvienotās Karalistes tiesa ir anonimizējusi ar iniciāļiem *AY*, *M. Al-Ghabra* nodeva vairākus priekšmetus, tostarp video, kuros tiek slavēta spīdzināšana, lai tie nonāktu pie *Al-Qaida* ekstrēmistiem Pakistānā. Šos spīdzināšanas video ir ierakstījušas personas, kas ietilpst Apvienotajā Karalistē esošajā ekstrēmistu tīklā, kurš sagatavo daudzus uzbrukumus pret to reisu lidmašīnām, kas izlido no Apvienotās Karalistes. Šiem faktiem sekoja vairākas tikšanās starp šīm abām personām Dienvidāfrikā 2006. gada aprīlī/maijā, kuru mērķis, domājams, bija skart jautājumus, kas ir saistīti ar islāma ekstrēmismu.

AY tika aizturēts un apsūdzēts par sazvērestību slepkavībā un terorisma aktu sagatavošanu, bet tika attaisnots tiesvedības beigās, lai arī citi tīkla dalībnieki tika atzīti par vainīgiem un notiesāti ar cietumsodu vai vairākiem noziegumiem, tostarp par sazvērestību slepkavības nolūkā, sazvērestību spridzināšanas atentātu nolūkā un terorisma aktu sagatavošanu.

Pēc attaisnošanas *AY* tika piemēroti ierobežojošie pasākumi, kas tikuši noteikti ar tiesas kontroles rīkojumu ["control order"], un viņa dzīvesvietai tika piemēroti pretterorisma pasākumi, ko ir noteicis Apvienotās Karalistes iekšlietu ministrs atbilstoši *Terrorism Prevention and Investigation Measures Act 2011* [2011. gada likums par terorisma novēršanu un izmeklēšanas līdzekļiem], ņemot vērā, ka pastāv saprātīgs pamats domāt, ka viņš ir piedalījies ar terorismu saistītajās darbībās un ka šie pasākumi ir vajadzīgi, lai viņš nevarētu no jauna nodoties šīm darbībām."

19 Šajā pašā vēstulē Komisija precizēja, ka šī informācija prasītājam tiek paziņota, lai viņš varētu izteikt savu viedokli, pirms tiek pieņemts lēmums pārskatīšanas procedūrā, un ka tas viņam ir jāizdara līdz 2012. gada 15. jūnijam.

20 Ar 2012. gada 20. jūnija un 10. jūlija vēstulēm prasītājs atbildēja Komisijai, lai atspēkotu jauno informāciju, kas pret viņu ir tikusi vērsta otrajā pamatojuma papildinājumā, tostarp uzsverot, ka tiem trūkst pierādījumu spēka. Tāpat viņš lūdza Komisiju pabeigt savu pārskatīšanu, ņemot vērā būtisko kavēšanos.

21 Ar 2013. gada 6. marta lēmumu *Ares* (2013) 188023, kas prasītāja advokātiem paziņots 2013. gada 11. martā (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums"), Komisija pēc pārskatīšanas nolēma saglabāt prasītāja vārdu strīdīgajā sarakstā.

22 Komisija apstrīdētā lēmuma 5. punktā norādīja, ka informācija, kas ir iekļauta pamatojuma izklāstā, kā arī pirmajā un otrajā pamatojuma papildinājumā, ir šā lēmuma "pilnīgs pamatojums".

23 Turklāt apstrīdētā lēmuma 7. punktā Komisija norādīja, ka, "ņemot vērā [prasītāja] apsvērumus, konsultējoties ar Sankciju komiteju un ņemot vērā līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšanas atbilstoši Regulai Nr. 881/2002 mērķus, [tā] uzskata, ka [viņa vārda] iekļaušana [strīdīgajā sarakstā] bija pamatota". Šajā ziņā tā precizēja, ka "it īpaši [savos] apsvērumos [prasītājs] nebija norādījis pamatojumu tam, lai varētu secināt, ka pret [viņu] vērstie apgalvojumi nebija patiesi, ne arī kādu informāciju [savu] noliegumu atbalstam".

24 Apstrīdētā lēmuma 9. punktā Komisija vēl norādīja, ka kritērijs, ko tā ir piemērojusi pierādīšanas pienākumam, bija kritērijs, ko savā īpašajā ieteikumā Nr. III par terorisma finansēšanu interpretējošajā piezīmē bija formulējusi Finanšu darījumu darba grupa (*FATF*), proti, ka "[personas vārda] iekļaušanai

[strīdīgajā sarakstā] būtu jābūt balstītai uz saprātīgu pamatu vai saprātīgiem iemesliem personas turēšanai aizdomās vai ticēt, ka šī persona [..] ir terorists vai ka tā finansē terorismu vai teroristu organizāciju".

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

25 2013. gada 23. aprīlī prasītājs iesniedza pieteikumu par juridisko palīdzību, kas tika reģistrēts ar numuru T-248/13 AJ, lai celtu šo prasību.

26 Ar Vispārējās tiesas otrās palātas priekšsēdētāja 2013. gada 10. oktobra rīkojumu prasītājam tika piešķirta juridiskā palīdzība un *J. Carey* un *E. Grieves* tika iecelti par viņa pārstāvjiem.

27 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2013. gada 6. novembrī, prasītājs cēla šo prasību.

28 Ar Vispārējās tiesas trešās palātas priekšsēdētāja 2014. gada 20. maija rīkojumu Apvienotajai Karalistei un Eiropas Savienības Padomei tika atļauts iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam.

29 Pamatojoties uz tiesneša referenta priekšlikumu, Vispārējā tiesa (trešā palāta) nolēma uzsākt tiesvedības mutvārdu daļu un saistībā ar tās Reglamenta 89. pantā paredzētajiem procesa organizatoriskajiem pasākumiem uzdeva lietas dalībniekiem rakstiskus jautājumus, daļai no tiem lūdzot sniegt uz tiem atbildes rakstiski, bet citai daļai – tiesas sēdē.

30 2016. gada 29. janvārī prasītājs iesniedza pieteikumu par papildu juridisko palīdzību.

31 2016. gada 17. februāra tiesas sēdē tika uzklausīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un viņu atbildes uz Vispārējās tiesas rakstveida un mutiskajiem jautājumiem.

32 Ar Vispārējās tiesas trešās palātas priekšsēdētāja 2016. gada 20. aprīļa rīkojumu pieteikums par papildu juridisko palīdzību daļēji tika apmierināts.

33 Prasītāja prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto regulu, ciktāl tā uz viņu attiecas;

— atcelt apstrīdēto lēmumu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

34 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību kā nepieņemamu, ciktāl tā attiecas uz apstrīdētās regulas atcelšanu;

— pārējā daļā prasību noraidīt kā nepamatotu;

— piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

35 Apvienotās Karalistes prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību kā nepieņemamu, ciktāl ar to ir lūgts atcelt apstrīdēto regulu;

— pārējā daļā prasību noraidīt kā nepamatotu.

36 Padome lūdz Vispārējo tiesu prasību noraidīt.

Juridiskais pamatojums

Par pieņemamību

37 Komisija, ko atbalsta Apvienotā Karaliste un Padome, apgalvo, ka šī prasība atcelt tiesību aktu ir acīmredzami novēlota un tātad nepieņemama attiecībā uz apstrīdētās regulas atcelšanu, ciktāl tā attiecas uz prasītāju.

38 Prasītājs apstrīd šo iebildi par nepieņemamību.

39 Saskaņā ar LESD 263. panta sesto daļu "tiesvedība, ko paredz šis pants, atkarībā no apstākļiem jāuzsāk divos mēnešos pēc tam, kad vai nu šis tiesību akts publicēts, vai darīts zināms attiecīgajai personai, vai, ja tas nenotiek, tad no dienas, kad tas šai personai kļuvis zināms".

40 Šajā lietā ir jākonstatē, ka prasība atcelt apstrīdēto regulu ir acīmredzami novēlota neatkarīgi no notikuma, ar kuru būtu sācies prasības celšanas termiņš. Proti, pirmkārt, pieņemot, ka šis termiņš ir sācies ar apstrīdētās regulas publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* dienu, pietiek norādīt, ka šī prasība atcelt tiesību aktu ir tikusi celta vairāk nekā sešus gadus pēc šā datuma. Otrkārt, pieņemot, ka minētais termiņš prasības celšanai ir sācies ar datumu, kurā šis akts ir jāpaziņo prasītājam, vai, ja tas nenotiek, tad no dienas, kad tas viņam kļuvis zināms (šajā ziņā skat. spriedumu, 2013. gada 23. aprīlis, *Gbagbo* u.c./Padome, no C-478/11 P līdz C-482/11 P, EU:C:2013:258, 55.–59. punkts), ir jākonstatē, ka prasītājs par apstrīdēto regulu ir uzzinājis vēlākais 2009. gada 13. februārī, kad ar savu advokātu starpniecību viņš vērsās Komisijā, lai lūgtu pārskatīt viņa vārda iekļaušanu strīdīgajā sarakstā un lai apstrīdētu tās likumību, bet pieteikumu par juridisko palīdzību pirms šīs prasības celšanas viņš ir iesniedzis tikai 2013. gada 23. aprīlī.

41 Turklāt prasītājs nav pierādījis, ne pat apgalvojis, ka būtu pastāvējuši neparedzēti apstākļi vai *force majeure* Eiropas Savienības Tiesas statūtu 45. panta izpratnē, kas ļautu neņemt vērā, ka termiņš prasības atcelt apstrīdēto regulu celšanai ir beidzies.

42 Tomēr prasītājs apgalvo, ka Vispārējās tiesas "kompetencē ir apstrīdētās regulas atcelšana", ciktāl tā esot "acīmredzami prettiesiska" *ab initio*, jo viņam neesot ticis sniegts nekāds pamatojums viņa vārda sākotnējās iekļaušanas strīdīgajā sarakstā laikā. Uzsverot, ka prasībām Vispārējā tiesā ir jābūt faktiskām, nevis šķietamām, prasītājs uzskata, ka līdz brīdim, kad viņam tika iesniegts viss pamatojums, uz ko atsaucas Komisija, viņš nevarēja sevi aizstāvēt, ne pat vērsties Vispārējā tiesā ar prasību atcelt tiesību aktu.

43 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Eiropas Savienības tiesiskā regulējuma, kas attiecas uz procesuālajiem termiņiem, šaura piemērošana, kas saskaņā ar pastāvīgo judikatūru atbilst tiesiskās noteiktības prasībām un nepieciešamībai novērst jebkādu diskrimināciju vai neobjektīvu attieksmi tiesvedībā, neattiecas ne uz tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, ne uz tiesībām tikt uzklausītam (skat. spriedumu, 2015. gada 18. jūnijs, *Ipatau*/Padome, C-535/14 P, EU:C:2015:407, 14. punkts un tajā minētā judikatūra).

44 Turklāt prasītājam nekas nav liedzis celt prasību atcelt apstrīdēto regulu pirms viņa vārda iekļaušanas strīdīgajā sarakstā pamatojuma paziņošanas, pamatojot šo prasību tieši ar to, ka šis pamatojums nav ticis paziņots.

45 No iepriekš izklāstītā izriet, ka šī prasība ir jānoraida kā nepieņemama attiecībā uz apstrīdēto regulu, ciktāl tā attiecas uz prasītāju.

Pēc būtības

46 Prasītājs savas prasības pamatojumam būtībā izvirza piecus pamatus, kas attiecas, pirmkārt, uz saprātīga termiņa principa pārkāpumu, otrkārt, uz Komisijas pienākuma pašai lietderīgi izvērtēt, vai prasītājs atbilst atbilstošajiem kritērijiem viņa vārda saglabāšanai strīdīgajā sarakstā, neizpildi, treškārt, uz noteikumu par pierādīšanas pienākumu un pierādījumu iesniegšanu pārkāpumu, ceturtkārt, uz kļūdām pamatojuma izklāstā un, piektkārt, uz samērīguma principa pārkāpumu.

Par pirmo pamatu, kas attiecas uz saprātīga termiņa principa pārkāpumu

47 Prasītājs apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ir prettiesisks, pirmkārt, tādēļ, ka pamatojuma izklāsts un pirmais un otrais pamatojuma papildinājums viņam neesot tikuši paziņoti kopumā saprātīgā termiņā pēc apstrīdētās regulas pieņemšanas, un, otrkārt, tādēļ, ka apstrīdētais lēmums neesot ticis pieņemts saprātīgā termiņā, sākot ar viņa apsvērumu, kas iesniegti, atbildot uz šo paziņojumu, saņemšanas datumu, tādējādi traucējot viņam vērsties Vispārējā tiesā šādā termiņā. It īpaši, Komisija esot nepamatoti aizkavējusi procesu, nosūtot viņam pirmo un tad otro pamatojuma papildinājumu, pārkāpjot Tiesas judikatūru, saskaņā ar kuru ir jāpaziņo viss pamatojums "cik ātri vien iespējams".

48 Komisija, kuru atbalsta Padome, apstrīd šo argumentāciju.

49 Ciktāl prasītājs pārmet Komisijai, ka tā viņam nav saprātīgā termiņā pēc apstrīdētās regulas pieņemšanas paziņojusi pamatojuma izklāstu un pirmo un otro pamatojuma papildinājumu kopumā, patiešām, tostarp no 2008. gada 3. septembra sprieduma *Kadi I* (C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461) 348. un 349. punkta izriet, ka, pieņemot lēmumu par kādas personas līdzekļu iesaldēšanu atbilstoši Regulai Nr. 881/2002, attiecīgajai Savienības iestādei, lai ievērotu šīs personas tiesības uz aizstāvību, it īpaši tiesības tikt uzklausītam un tiesības uz efektīvu pārbaudi tiesā, ir jāpaziņo attiecīgajai personai elementi, kas pret to izvirzīti, vai jāļauj tai iepazīties ar šiem elementiem saprātīgā laikposmā pēc šī pasākuma pasludināšanas.

50 Tomēr šajā lietā jau tika konstatēts, ka prasība atcelt sākotnējo nolēmumu par prasītāja līdzekļu iesaldēšanu, kas ir materializēts ar apstrīdēto regulu, ir nepieņemama. Tā kā vienīgais lēmums, kas likumīgi ir ticis iesniegts, lai Vispārējā tiesa veiktu pārbaudi, ir lēmums pārskatīšanas procedūrā, kas ir ticis pieņemts pēc procedūras, kas tikusi uzsākta ar 2009. gada 13. februāra pieteikumu par pārskatīšanu, laikposms pirms šā pēdējā minētā datuma netiks ņemts vērā, izvērtējot termiņa, kurā ir ticis pieņemts šis pēdējais minētais lēmums, saprātīgo raksturu.

51 Attiecībā uz laikposmu pēc 2009. gada 13. februāra ir jākonstatē, ka Komisija šajā lietā ir ievērojusi procedūru, kas ir tikusi izveidota pēc 2008. gada 3. septembra sprieduma *Kadi I* (C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461) pasludināšanas, tieši lai izveidotu procedūru, ar kuru tiktu nodrošināta attiecīgo personu tiesību uz aizstāvību ievērošana. Šī procedūra vēlāk ar 2009. gada 26. decembri ir kodificēta ar Padomes 2009. gada 22. decembra Regulu (ES) Nr. 1286/2009, ar ko groza Regulu Nr. 881/2002 (OV 2009, L 346, 42. lpp.). Attiecībā uz "vēsturisko iekļaušanu" strīdīgajā sarakstā, proti, tādu, kas – tāpat kā prasītāja gadījumā – tikusi veikta pirms 2008. gada 3. septembra jeb pirms minētā sprieduma pasludināšanas, ir jāievēro procedūra, kas ir paredzēta Regulas Nr. 881/2002 ar grozījumiem 7.c pantā.

52 Ievadā ir jākonstatē, ka ne Regulas Nr. 881/2002 7.c pantā, ne jebkādā citā Savienības tiesību aktā nav paredzēts termiņš, kurā kompetentajai Savienības iestādei būtu jāpieņem lēmums pārskatīšanas procedūrā par personas vārda iekļaušanu strīdīgajā sarakstā.

53 Šādā situācijā no Tiesas judikatūras izriet, ka tas, vai iestādes izmantotais termiņš konkrētā tiesību akta pieņemšanai ir bijis "saprātīgs", ir jāvērtē, ievērojot katras lietas faktisko apstākļu kopumu, it īpaši lietas iznākuma nozīmi ieinteresētajai personai, lietas sarežģītību un lietas dalībnieku uzvedību (šajā ziņā skat. spriedumu, 2013. gada 28. februāris, pārskatīšana, *Arango Jaramillo* u.c./EIB, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).

54 Šajā lietā, protams, Komisija, kā tā ir norādījusi, ir paziņojusi prasītājam pamatojumu par viņa vārda iekļaušanu strīdīgajā sarakstā secīgās daļās, tiklīdz tā tās bija saņēmusi no Sankciju komitejas.

55 Tāpat ir tiesa, ka ar šīs lietas īpašajiem apstākļiem, ko ir apgalvojusi Komisija, it īpaši: i) Savienības iestāžu vajadzību apspriesties ar attiecīgajām starptautiskajām iestādēm par pasākumiem, kas ir veicami, lai ievērotu principus, ko Tiesa noteikusi 2008. gada 3. septembra spriedumā *Kadi I* (C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461), ii) Komisijas vajadzību iepriekš iegūt Sankciju komitejas pamatojuma izklāstu, iii) attiecīgās starptautisko sankciju sistēmas šajā lietā būtību un raksturīpašībām, iv) Sankciju komitejas darbu īpaši jutīgo raksturu un v) lielo pārskatīšanas pieteikumu skaitu, kas Komisijai ir bijis jāizskata vienlaikus pēc 2008. gada 3. septembra sprieduma *Kadi I* (C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461) pasludināšanas, daļēji ir izskaidrojams, kādēļ relatīvi ilgi ir noritējušas tādas pārskatīšanas procedūras, kas attiecās uz lēmumiem par attiecīgu personu vārdu iekļaušanu strīdīgajā sarakstā, kā tās, kas ir noritējušas pēc sprieduma *Kadi I* (C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461) pasludināšanas.

56 Tomēr šajā lietā vairāk nekā četru gadu termiņš, kāds pagājis no datuma, kad 2009. gada 13. februārī tika iesniegts pieteikums par pārskatīšanu, līdz datumam, kad 2013. gada 6. martā tika pieņemts apstrīdētais lēmums, pat ņemot vērā visus iepriekš minētos īpašos apstākļus, būtiski pārsniedz ilgumu, ko varētu uzskatīt par "normālu", lai pabeigtu šādu pārskatīšanas procedūru.

57 Šajā ziņā ir jānorāda, ka 2014. gada 21. marta spriedumā *Yusef*/Komisija (T-306/10, EU:T:2014:141, 102. punkts) Vispārējā tiesa nosprieda, ka "nav pieļaujams", ka vairāk nekā četrus gadus pēc 2008. gada 3. septembra sprieduma *Kadi I* (C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461) pasludināšanas Komisija joprojām nav spējīga izpildīt savu pienākumu rūpīgi un objektīvi izskatīt *Hani El Sayyed Elsebai Yusef* gadījumu, vajadzības gadījumā "lietderīgi sadarbojoties" ar Sankciju komiteju. Tāpat ir jānorāda, ka 2015. gada 8. septembra spriedumā *Ministry of Energy of Iran*/Padome (T-564/12, EU:T:2015:599, 71. un 72. punkts), kas attiecās uz citu starptautisko sankciju sistēmu, Vispārējā tiesa nosprieda, ka vairāk nekā piecpadsmit mēnešu termiņš atbildes uz prasītāja apsvērumiem sniegšanai bija "acīmredzami nesaprātīgs".

58 Šo vērtējumu apstiprina arī fakts, ka citu personu, kuru vārdi ir tikuši iekļauti strīdīgajā sarakstā un kas ir cēlušas prasības Vispārējā tiesā, pārskatīšanas procedūras ilgums ir bijis daudz mazāks, lai gan šā sprieduma 55. punktā uzskaitītie īpašie apstākļi pastāvēja arī viņu gadījumā. Tādējādi no 2015. gada 14. aprīļa sprieduma *Ayadi*/Komisija (T-527/09 RENV, nav publicēts, EU:T:2015:205) izriet, ka *Chafiq Ayadi* attiecībā uz viņu esošais pamatojuma izklāsts tika paziņots 2009. gada 24. jūnijā, ka viņš atbildei ir iesniedzis apsvērumus 2009. gada 23. jūlijā un ka pēc pārskatīšanas pieņemtais lēmums saglabāt viņa vārdu strīdīgajā sarakstā tika pieņemts 2009. gada 13. oktobrī. Tāpat no 2015. gada 28. oktobra sprieduma *Al-Faqih* u.c./Komisija (T-134/11, nav publicēts, pārsūdzēts apelācijas kārtībā, EU:T:2015:812, 69. punkts) izriet, ka attiecīgo prasītāju situācijas pārskatīšana ir notikusi mazāk kā sešu mēnešu laikā.

59 Runājot par prasītāja gadījumu, tas tā ir vēl jo vairāk tādēļ, ka pamatojums pirms viņa vārda iekļaušanas Sankciju komitejas sarakstā kopsavilkuma formā, kādu viņam Komisija paziņoja 2010. gada 10. maijā, būtībā sakrīt ar to, ko viņam jau bija nosūtījušas Apvienotās Karalistes iestādes kā pamatojumu šīs dalībvalsts lūgumam veikt šādu iekļaušanu kopš 2007. gada 12. jūnija (skat. šā sprieduma 3. punktu).

60 Komisija un personas, kas iestājušās lietā, nav atsaukušās ne uz vienu citu īpašu apstākli, kas būtu raksturīgs prasītāja gadījumam un ar kuru varētu tikt izskaidrota šī neparasti ilgstošā viņa gadījuma pārskatīšanas procedūras norise.

61 Šādos apstākļos ir jākonstatē, ka ir ticis pārkāpts saprātīga termiņa princips.

62 Tomēr ar saprātīga termiņa principa pārkāpumu tā lēmuma atcelšana, kas ir ticis pieņemts administratīvā procesa beigās, ir attaisnojama tikai tiktāl, ciktāl tajā ir pieļauts arī attiecīgās personas tiesību uz aizstāvību pārkāpums. Proti, ja nav pierādīts, ka pārmērīgi ieilgusī norise ir ietekmējusi attiecīgo personu spēju efektīvi aizstāvēties, saprātīga termiņa principa neievērošana neietekmē administratīvā procesa spēkā esamību (šajā ziņā skat. spriedumu, 2015. gada 8. septembris, *Ministry of Energy of Iran*/Padome, T-564/12, EU:T:2015:599, 73.–77. punkts; šajā ziņā un pēc analoģijas skat. arī spriedumus, 2006. gada 21. septembris, *JCB Service*/Komisija, C-167/04 P, EU:C:2006:594, 72. un 73. punkts, un 2010. gada 25. jūnijs, *Imperial Chemical Industries*/Komisija, T-66/01, Krājums, EU:T:2010:255, 109. punkts un tajā minētā judikatūra).

63 Tomēr šajā lietā nav ticis pierādīts un pat nav nopietni ticis apgalvots, ka prasītāja spēja sevi efektīvi aizstāvēt ir konkrēti tikusi apdraudēta pārskatīšanas procedūras norises pārmērīgā ilguma dēļ. Proti, šajā ziņā prasītājs ir tikai izklāstījis vienīgi hipotētiskus apsvērumus savā replikā, apgalvojot, ka, ja pilnīgs pamatojuma izklāsts viņam tiek paziņots tikai vairākus gadus pēc attiecīgajiem notikumiem, viņam ir grūtāk sagatavot savu aizstāvību, jo attaisnojošie apstākļi "var" izrādīties nepieejami vai grūtāk iegūstami, viņa atmiņa ar laiku "mazināsies" un būtiskie liecinieki "var" vairs nebūt pieejami vai spējīgi sniegt lietderīgus pierādījumus.

64 Attiecībā uz prasītāja argumentu, saskaņā ar kuru no saprātīga termiņa pārsniegšanas izriet viņa tiesību uz aizstāvību un tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpums, jo pamatota lēmuma neesamības gadījumā viņš neesot varējis celt prasību Vispārējā tiesā, pietiek norādīt –, lai to noraidītu –, ka LESD 265. pantā ir paredzēts tiesību aizsardzības līdzeklis, kas īpaši ir ticis izstrādāts, lai reaģētu uz iestādes prettiesisku bezdarbību, ceļot prasību sakarā ar bezdarbību. Jebkurā brīdī laikā no 2009. gada 13. februāra līdz 2013. gada 6. martam prasītājs tādējādi varēja aicināt Komisiju svītrot viņa vārdu no strīdīgā saraksta un, ja tā to nedarītu ilgāk par LESD 265. pantā paredzētajiem diviem mēnešiem, celt prasību sakarā ar bezdarbību (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 21. marts, *Yusef* /Komisija, T-306/10, EU:T:2014:141, 62., 63. un 68. punkts).

65 Neskarot prasītāja tiesības atbilstoši LESD 340. pantam prasīt atlīdzināt zaudējumus, kas tam konkrētā gadījumā varētu būt radušies Komisijas attiecīgo pienākumu izpildes kavēšanās dēļ, viņš nevar atsaukties uz attiecīgo kavēšanos, lai panāktu, ka tiek atcelts apstrīdētais lēmums (šajā ziņā un pēc analoģijas skat. spriedumu, 2015. gada 8. septembris, *Ministry of Energy of Iran*/Padome, T-564/12, EU:T:2015:599, 77. punkts).

66 No iepriekš izklāstītā izriet, ka ar saprātīga termiņa principa pārkāpumu, kas ticis konstatēts šajā lietā, nevar tikt pamatota apstrīdētā lēmuma atcelšana un ka tādēļ pirmais pamats ir jānoraida kā neefektīvs.

Par otro pamatu, kas attiecas uz Komisijas pienākuma pašai lietderīgi izvērtēt, vai prasītājs atbilst attiecīgajiem kritērijiem, lai viņa vārds tiktu saglabāts strīdīgajā sarakstā, pārkāpumu

67 Prasītājs apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ir prettiesisks, jo Komisija esot pārkāpusi savu pienākumu pašai lietderīgi izvērtēt, vai viņš atbilst attiecīgajiem kritērijiem, lai viņa vārds tiktu saglabāts strīdīgajā sarakstā. Šis pamats ir izteikts četrās daļās.

– Par otrā pamata pirmo daļu

68 Ar otrā pamata pirmo daļu prasītājs, atsaucoties uz apstrīdētā lēmuma 8. punktu, pārmet Komisijai, ka tā ne no Sankciju komitejas, ne no ierosinātājas valsts nav mēģinājusi iegūt pierādījumus pret viņu vērstajiem apgalvojumiem. Šādos apstākļos Komisija esot veikusi tikai formālu un mākslīgu pārbaudi, vien atkārtodama Sankciju komitejas sniegto pamatojuma izklāstu, un tas, ka tā it kā esot ņēmusi vērā prasītāja apsvērumus, esot tikai šķietami. Šajā ziņā prasītājs atsaucas uz Vispārējās tiesas konstatējumiem 2014. gada 21. marta spriedumā *Yusef*/Komisija (T-306/10, EU:T:2014:141, 103. un 104. punkts). Viņaprāt, Komisijas pieņēmums par savu lomu ir tāds, ka tā vispār nesvītros personas vārdu no strīdīgā saraksta pretēji Sankciju komitejas vērtējumam. Vienkārši atkārtodama minētās komitejas sarakstu, atsakoties pieprasīt un kritiski izvērtēt pierādījumus tā pamatojumam, un vēlāk atsaukdamās uz Vispārējās tiesas nolēmumu, lai veiktu šādu kritisku vērtējumu, Komisija izvairoties no savas galvenās atbildības pašai izvērtēt iekļaušanas strīdīgajā sarakstā pamatotību.

69 Lai atbildētu uz prasītāja argumentiem, ir jāapskata visi apsvērumi, ko Tiesa minējusi 2013. gada 18. jūlija sprieduma Komisija u.c./*Kadi* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, turpmāk tekstā – "spriedums *Kadi II*", EU:C:2013:518) 104.–134. punktā, runājot par pienākumiem, kas ir, pirmkārt, kompetentajām Savienības iestādēm, šajā gadījumā Komisijai, organizācijas, personas vai vienības iekļaušanas vai – pēc pārskatīšanas – saglabāšanas strīdīgajā sarakstā procedūrā un, otrkārt, Savienības tiesai, veicot pārbaudi pār minētās procedūras beigās pieņemtā administratīvā lēmuma tiesiskumu.

70 No šiem apsvērumiem izriet, ka tiesību uz aizstāvību un tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā ievērošanai, kā arī – šajā gadījumā – labas pārvaldības principa ievērošanai ir vajadzīgs, pirmkārt, lai kompetentā Savienības iestāde paziņotu attiecīgajai personai Sankciju komitejas iesniegto pamatojuma izklāstu, uz kuru ir balstīts lēmums par minētās personas vārda iekļaušanu vai saglabāšanu strīdīgajā sarakstā, lai tā ļautu viņai lietderīgi paziņot savus apsvērumus šajā jautājumā un lai tā rūpīgi un objektīvi izvērtētu, vai, ņemot vērā iesniegtos apsvērumus un iespējamos šīs personas iesniegtos attaisnojošos pierādījumus, norādītie apsvērumi ir pamatoti (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, *Kadi II*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 135. punkts).

71 Minēto tiesību un minētā principa ievērošana nozīmē, pirmkārt, ka apstrīdēšanas tiesā gadījumā Savienības tiesai tostarp ir jāpārbauda, vai Sankciju komitejas iesniegtajā pamatojuma izklāstā minētie apsvērumi ir pietiekami precīzi un konkrēti, kā arī – vajadzības gadījumā – vai, ņemot vērā iesniegto informāciju, ir pierādīts attiecīgajiem apsvērumiem atbilstošo faktu patiesums (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, *Kadi II*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 136. punkts).

72 Turpretī ar to, ka kompetentā Savienības iestāde nepadara pieejamu attiecīgajai personai un vēlāk – Savienības tiesai informāciju vai pierādījumus, kas ir pieejami tikai Sankciju komitejai vai attiecīgajam Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) loceklim un kas attiecas uz pamatojuma izklāstu, kurš ir attiecīgā lēmuma pamatā, pašu par sevi nevar tikt pamatots šo pašu tiesību un principa pārkāpuma konstatējums. Tomēr šādā situācijā Savienības tiesai, kas ir tikusi aicināta pārbaudīt, vai, ņemot vērā apsvērumus un attaisnojošos pierādījumus, ko, iespējams, iesniegusi attiecīgā persona, kā arī kompetentās Savienības iestādes atbildi uz šiem apsvērumiem, apsvērumi, kas ir minēti Sankciju komitejas iesniegtajā pamatojuma izklāstā, ir pamatoti ar faktiem, nebūs papildu informācijas vai pierādījumu. Līdz ar to, ja tā nevar konstatēt šo pamatu pamatotību, tie nevar tikt izmantoti par pamatu apstrīdētajam lēmumam par iekļaušanu sarakstā (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, *Kadi II*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 137. punkts).

73 Ņemot vērā šos atgādinājumus un šo principu gaismā, otrā pamata pirmā daļa ir jānoraida kā nepamatota. It īpaši no 2013. gada 18. jūlija sprieduma *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) 107. punkta izriet, ka Komisijai savs lēmums ir jāieņem, balstoties uz pamatojuma izklāstu, ko iesniegusi Sankciju komiteja, un ka turpretī šajā posmā nav paredzēts, ka minētajai komitejai būtu spontāni jānodod Komisijas rīcībā cita esošā informācija, nevis pamatojuma izklāsts, lai tā varētu pieņemt lēmumu. Turklāt no 2013. gada 18. jūlija sprieduma *Kadi II*

(C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) 108. punkta izriet, ka Tiesa ir izvērtējusi un apstiprinājusi vai vismaz nav kritizējusi procedūru, kas šajā ziņā ir paredzēta Regulas Nr. 881/2002, kurā grozījumi izdarīti ar Regulu Nr. 1286/2009, 7.c pantā, kurā ir paredzēta "tikai" Sankciju komitejas pamatojuma izklāsta paziņošana attiecīgajai personai.

74 Protams, 2013. gada 18. jūlija sprieduma *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) 114. un 115. punktā Tiesa ir precizējusi, ka Komisijai atbilstoši savam pienākumam rūpīgi un objektīvi pārbaudīt, vai apgalvotie pamati ir pamatoti, tostarp ņemot vērā attiecīgās personas formulēto apsvērumu saturu, ir jāizvērtē, vai ir jālūdz Sankciju komitejas sadarbība, lai saņemtu papildu informāciju vai pierādījumus.

75 Tomēr, kā izriet no apstrīdētā lēmuma 2.–4. punkta, tieši šī procedūra ir tikusi ievērota šajā lietā, Komisijai minētajā lēmumā nolemjot saglabāt prasītāja vārdu strīdīgajā sarakstā pēc tam, kad tā bija paziņojusi viņa apsvērumus Sankciju komitejai un divas reizes lūgusi šo komiteju sadarboties, lai tā varētu atbildēt uz šiem apsvērumiem, un rezultātā panākusi papildu informācijas vai pierādījumu sniegšanu pirmā un otrā pamatojuma papildinājuma formā (šajā ziņā skat. spriedumu, 2013. gada 18. jūlijs, *Kadi II*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 115. punkts). Tāpat netiek apstrīdēts, ka Komisija prasītājam ir paziņojusi Sankciju komitejas iesniegto pamatojuma izklāstu, kā arī pirmo un otro pamatojuma papildinājumu, saistībā ar kuriem turklāt prasītājs un Komisija no jauna apmainījās ar apsvērumiem.

76 Turpretī, pamatojoties uz 2013. gada 18. jūlija sprieduma *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) 114. punktu vien, Komisijai šajā lietā nevar tikt pārmests, ka administratīvajā procesā, kura beigās ir ticis pieņemts apstrīdētais lēmums, tā no Sankciju komitejas vai ierosinātājas valsts nav saņēmusi informāciju vai pierādījumus to apgalvojumu atbalstam, kas ir tikuši vērsti pret prasītāju, un ka līdz ar to, ņemdama vērā attiecīgās personas formulētos apsvērumus par pamatojuma izklāstu, tā ir veikusi "tikai formālu un mākslīgu" apgalvoto pamatu pamatotības pārbaudi.

77 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka lietā, kurā ticis pasludināts 2013. gada 18. jūlija spriedums *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518), pretēji šīs lietas faktiem Komisija, lai varētu pamatot pret *Yassin Abdullah Kadi* formulētos apsvērumus Sankciju komitejas iesniegtajā pamatojuma izklāstā, nemēģināja papildus iegūt jelkādu informāciju vai pierādījumus no minētās Sankciju komitejas vai ierosinātājas valsts. Tomēr ne jau šo iemeslu dēļ Tiesa apstiprināja strīdīgās regulas atcelšanu, bet gan tādēļ, ka, veicot savu pārbaudi tiesā pār šīs regulas tiesiskumu, tā konstatēja, ka neviens no minētajiem apgalvojumiem nebija tāds, ar ko būtu attaisnota ierobežojošu pasākumu noteikšana pret *Y. A. Kadi* Savienības līmenī, un tas tā ir vai nu nepietiekama pamatojuma dēļ, vai tādēļ, ka iztiesāšanas stadijā trūka informācijas vai pierādījumu, lai pamatotu attiecīgos pamatus, attiecīgajai personai to detalizēti noliedzot (skat. šo apsvērumu analīzi 2013. gada 18. jūlija sprieduma *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) 151.–162. punktā un vispārīgo secinājumu tā 163. punktā).

78 Tieši otrādi, 2013. gada 18. jūlija spriedumā *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) Tiesa nosprieda, ka, tiesību uz aizstāvību un tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpuma konstatējumu pamatojot ar to, ka Komisija nebija paziņojusi *Y. A. Kadi* un pašai Vispārējai tiesai informāciju un pierādījumus, kas saistīti ar apsvērumiem par ieinteresētās personas vārda saglabāšanu strīdīgajā sarakstā, lai arī Komisijai nebija šīs informācijas un pierādījumu, Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, *Kadi II*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 138. un 139. punkts).

79 Līdz ar to, ja Komisija šajā gadījumā tiktu sodīta par apgalvoto pienākuma rūpīgi un objektīvi izvērtēt pret prasītāju izvirzīto apgalvojumu pamatotību neizpildi vai arī par to, ka tā no Sankciju komitejas nav ieguvusi informāciju vai pierādījumus, kas tai ļautu izpildīt šo rūpīgas un objektīvas izvērtēšanas pienākumu, lai gan analoģiskos apstākļos lietai, kurā ticis pasludināts 2013. gada 18. jūlija spriedums

Kadi II (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518), Tiesa nav konstatējusi nekādu minētā pienākuma neizpildi, ne arī vispārīgi – Komisijas izdarītu tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, tas būtu pretrunā Tiesas minētajā spriedumā noteiktajiem principiem.

80 Turklāt neviens no lietas materiālu elementiem neļauj apgalvot, ka Komisija pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas nebūtu rūpīgi un objektīvi izvērtējusi visu tās rīcībā esošo informāciju, tostarp prasītāja apsvērumus. Kā apstrīdētā lēmuma 7. punktā ir norādījusi Komisija, tā joprojām ir pārliecināta, ka prasītāja vārda iekļaušana strīdīgajā sarakstā ir attaisnota, it īpaši ņemot vērā, ka attiecīgā persona nav izvirzījusi nekādu pamatu šaubām par pret viņu izvirzīto apgalvojumu patiesumu.

81 Runājot par argumentu par 2014. gada 21. marta spriedumu *Yusef*/Komisija (T-306/10, EU:T:2014:141), tas ir jānoraida, jo minētās lietas fakti un apstākļi nav identiski šīs lietas faktiem un apstākļiem. Lietā, kurā ir ticis pasludināts minētais spriedums, "netika apstrīdēts" (skat. šā sprieduma 94. punktu), ka attiecīgajai personai nebija piemērojams neviens princips un nekādas garantijas, ko Tiesa ir norādījusi 2013. gada 18. jūlija spriedumā *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518), līdz brīdim, kad tika celta prasība, un ka šī bezdarbības situācija saglabājās vēl mutvārdu procesa pabeigšanas datumā (minētā sprieduma 100. punkts). Turklāt atbilstoši apgalvojumiem tiesas sēdē (tā paša sprieduma 103. punkts) Komisija turpināja uzskatīt, ka tai ir stingri jāievēro Sankciju komitejas vērtējumi un ka tai nav nekādas savas rīcības brīvības šajā saistībā, kas ir pretēji Tiesas 2008. gada 3. septembra spriedumā *Kadi I* (C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461) un 2013. gada 18. jūlija spriedumā *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 114., 115. un 135. punkts) norādītajiem principiem. Vispārējā tiesa no tā secināja, ka Komisija, veicot *Yusef* lietas pārskatīšanas procedūru, tikai formāli un mākslīgi it kā novērsa pārkāpumus, kuriem ir tāds pats raksturs kā Tiesas 2008. gada 3. septembra spriedumā *Kadi I* (C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461) konstatētajiem. Šajā lietā, tieši otrādi, Komisija tiesas sēdē norādīja, ka tā bija gatava norobežoties no Sankciju komitejas vērtējumiem, ja tie tai šķistu acīmredzami kļūdaini vai attiecīgās personas iesniegtajiem attaisnojošajiem pierādījumiem pretrunā esoši.

82 No visa iepriekš minētā izriet, ka otrā pamata pirmā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

– *Par otrā pamata otro daļu*

[..]

– *Par otrā pamata trešo daļu*

89 Ar otrā pamata trešo daļu prasītājs Komisijai pārmet, ka tā nav izvērtējusi, vai Sankciju komitejas pret viņu izvirzītie apgalvojumi ir balstīti uz datiem, kas iegūti, spīdzinot, lai arī viņš šo faktu esot apgalvojis savā 2010. gada 28. jūnija vēstulē. Pieņēmums, ka Sankciju komiteja nebalstās uz šādiem datiem, uz ko ir atsaukusies Komisija, neesot pamatots. Savā interneta vietnē ANO ombuda birojs turklāt esot atzinis, ka dažu ierosinātāju valstu slepenie dienesti var izmantot šāda veida informāciju. Šajā lietā prasītājs uzskata, ka ir "iespējams", ka informācija par viņu tikusi iegūta no personām apcietinājumā ASV vai Pakistānā, pret kurām varēja būt piemēroti piespiedu pasākumi, kas ir līdzvērtīgi spīdzināšanai. Tādējādi viņš norāda, ka Pakistānas slepenie dienesti ir aizturējuši *Faraj Al-Libi* Pakistānā 2005. gada 2. maijā un vēlāk viņu izdevuši ASV, turējuši slepenās apcietinājuma vietās vairāk nekā gadu un, visbeidzot, nosūtījuši uz Gvantanamo. Tomēr saskaņā ar Starptautiskās Sarkanā Krusta komitejas (*CICR*) 2007. gada 14. februāra ziņojumu četrpadsmit Gvantanamo turētās personas, tostarp *F. Al-Libi*, ir aprakstījušas izturēšanos un pratināšanas tehnikas, kas ir spīdzināšanas izmantošanas forma.

90 Komisija, kuru atbalsta Apvienotā Karaliste un Padome, apstrīd šo argumentāciju.

91 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka prasītājs savā 2010. gada 28. jūnija vēstulē nav izvirzījis nekādus precīzus apgalvojumus un pat nevienu ticamu pamatojumu tam, ka noteikta pamatojuma izklāstā minētā informācija būtu tikusi iegūta ar spīdzināšanu. Augstākais, viņš šajā vēstulē ir lūdzis "apstiprināt, ka Eiropas Komisija ir veikusi vajadzīgos pasākumus, kas viņam ļautu pārliecināties, ka nekāda informācija, uz kuru tā balstās pamatojumu izklāstā, nav tikusi iegūta ar spīdzināšanu".

92 Komisija pamatoti uzskata, ka šādos apstākļos ir saprātīgi balstīties uz pieņēmumu, ka Sankciju komiteja nebalstās uz ar spīdzināšanu iegūtiem pierādījumiem. Pretēji prasītāja apgalvotajam – Komisija tātad piemēro to pašu kritēriju, ko ir īstenojis ANO ombuda birojs, vispirms mēģinot noskaidrot, vai pastāv "pietiekama informācija, lai būtu pamats ticēt pieņēmumiem par spīdzināšanu", kā tas izriet no tās Interneta vietnes.

93 Šajā lietā nekādi no lietas materiāliem esošajiem datiem neļauj ticēt šādam pieņēmumam attiecībā uz pret prasītāju vērstajiem pierādījumiem. Konkrētāk, nekāda informācija lietas materiālos nešķiet tāda, kas varētu būt sasaistāma ar *Faraj Al-Libi*, ne arī ar kādu citu Gvantanamo vai Pakistānā apcietinājumā turētu personu.

94 Šajā ziņā Apvienotā Karaliste tāpat arī pamatoti norāda, ka lielākā daļa Komisijas iesniegto pieradījumu ir balstīti uz Apvienotās Karalistes tiesu spriedumiem, ko ir pasludinājušas tiesas, kurām atbilstoši *House of Lords* (Lordu palāta, Apvienotā Karaliste) rekomendācijām nolēmumā *A* u.c. pret *Secretary of State for the Home Department* (Nr. 2) [2006] 2 A.C. 221 bija jāizvērtē jautājums par to, vai tajās tikuši izteikti pieņēmumi par spīdzināšanas izmantošanu.

95 Turklāt no *FCO* iebildumu raksta *High Court of Justice* (*England & Wales*), *Queen's Bench Division* (*Administrative Court*) (Augstā tiesa (Anglija un Velsa), *Queen's Bench* nodaļa (administratīvo lietu palāta), turpmāk tekstā – "*High Court*"), kas ir ticis iesniegts saistībā ar prasību, ko prasītājs cēla par *FCO* lēmumu, ar kuru tika atteikts apmierināt viņa prasību par to, lai *FCO* aicinātu Sankciju komiteju svītrot viņa vārdu no minētās komitejas saraksta, izriet, ka šīs tiesvedības laikā prasītājs tāpat bija arī spekulējis par to, vai daži pret viņu vērstie pierādījumi nav nākuši no *F. Al-Libi* pratināšanas, ko ir veikuši Pakistānas vai ASV izlūkdienesti. *FCO* šajā pašā tiesvedībā norādīja, ka neviens no pret prasītāju izvirzītajiem apgalvojumiem nav balstīts uz apcietinājumā esošu personu pratināšanas rezultātu. Tā kā prasītājs vēlāk atteicās no šīs prasības, *High Court* nebija iespējas šo aspektu apstiprināt. Tā kā nav nekādu pretēju norāžu, tomēr nav nekāda iemesla apšaubīt šo *FCO* apgalvojumu.

96 Tādējādi otrā pamata trešā daļa nav pamatota.

– Par otrā pamata ceturto daļu

[..]

Par trešo pamatu, kas attiecas uz noteikuma par to, kam ir pierādīšanas pienākums un kāds ir vajadzīgais pierādīšanas līmenis, pārkāpumu

100 Prasītājs apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ir prettiesisks, jo Komisija esot pārkāpusi noteikumus par to, kam ir pierādīšanas pienākums un kāds ir vajadzīgais pierādīšanas līmenis. Šis pamats sastāv no divām daļām.

– Par trešā pamata pirmo daļu

101 Ar trešā pamata pirmo daļu prasītājs apgalvo, ka Komisija – kā izrietot no apstrīdētā lēmuma 7. punkta – esot apvērsusi pierādīšanas pienākumu, to uzliekot viņam, neievērodama Tiesas judikatūru (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, *Kadi II*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 121. punkts), saskaņā ar kuru pret attiecīgo personu norādīto pamatu pamatotība apstrīdēšanas gadījumā ir jāpierāda tieši kompetentajai Savienības iestādei, nevis šai personai būtu jāiesniedz noliedzoši pierādījumi par šo apsvērumu pamatotības trūkumu.

102 Tomēr šis arguments ir balstīts uz nepareizu izpratni par pienākumiem, kas atbilstoši 2013. gada 18. jūlija spriedumam *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) ir Komisijai saistībā ar pierādīšanas pienākumu tā pamatojuma pārskatīšanas procedūrā, uz ko ir balstīts lēmums iekļaut vai saglabāt strīdīgajā sarakstā noteiktas personas vārdu.

103 Proti, kā pamatoti norāda Komisija, "juridiskā pārbaude", kas tai ir jāpiemēro lēmumu par iekļaušanu strīdīgajā sarakstā pārskatīšanas administratīvajā posmā, kā aprakstīts 2013. gada 18. jūlija sprieduma *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) 111.–116. punktā, ir jānošķir no pārbaudes, kas ir piemērojama pārbaudes tiesā stadijā, kura ir aprakstīta minētā sprieduma 117.–134. punktā.

104 Tādējādi, lai arī pierādīšanas pienākums neapstrīdami ir Komisijai, tai šie pierādījumi nav jāiesniedz pārskatīšanas stadijā, bet gan tikai vēlākā stadijā, kad notiek pārbaude tiesā pār tās lēmumu saglabāt attiecīgo vārdu sarakstā, kurš ir pieņemts pēc pārskatīšanas. Tas skaidri izriet no 2013. gada 18. jūlija sprieduma *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) 121. punkta, kas veido vispārīgos apsvērumus, ko Tiesa ir izklāstījusi, sākot ar tā paša sprieduma 117. punktu, attiecībā uz "tiesvedību".

105 Konkrētāk, kā norāda arī Komisija, pārskatīšanas, kas tai jāveic pēc ieinteresētās personas pieprasījuma, atskaites punkts ir Sankciju komitejas konstatējumi, kas ir norādīti pamatojuma izklāstā un kas paši par sevi ir pamats Savienības tiesību akta pamatojumam. Lai arī šis pamatojums ir pietiekami precīzs un konkrēts, Komisija, nepieļaujot kļūdu, uzskata, ka tā principā to apšaubīt var tikai tad, ja attiecīgā persona iesniedz konkrētus un detalizētus pierādījumus, ar kuriem tiek atspēkoti attiecīgie konstatējumi, neskarot Komisijas vēlāku pierādīšanas pienākumu laikā, kad tiesā tiek pārbaudīts tā pamatojuma tiesiskums un pamatotība, uz ko ir balstīts lēmums par attiecīgās personas vārda iekļaušanu vai saglabāšanu strīdīgajā sarakstā.

106 Komisija, kā izriet no apstrīdētā lēmuma 7. punkta, kura sākuma daļa ir citēta šā sprieduma 23. punktā, šajā lietā ir pienācīgi ievērojusi šos principus. Šā punkta turpinājumā Komisija turklāt nav tikai norādījusi, ka prasītājs nav izvirzījis nekādu pamatu šaubām par apgalvojumu, kas pret viņu vērsti, atbilstību patiesībai. Tā tostarp ir veikusi padziļinātu faktu analīzi par noteiktiem viņa noliegumiem, lai secinātu, ka tiem nav nozīmes vai ticamības.

107 Līdz ar to trešā pamata pirmā daļa nav pamatota.

– Par trešā pamata otro daļu

108 Ar trešā pamata otro daļu prasītājs apgalvo, ka atsaucei uz pierādījumu līmeni, ko ir apstiprinājusi *FATF*, proti, "saprātīgs pamats turēt aizdomās vai ticēt", apstrīdētā lēmuma 9. punktā nav nozīmes un ka katrā ziņā tā esot kļūdaina, jo Tiesa savā 2013. gada 18. jūlija spriedumā *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) esot pieprasījusi "pietiekami stabilu faktisko pamatu". Attiecībā uz minētā sprieduma 149. punktu, uz ko ir atsaukusies Komisija un Apvienotā Karaliste, prasītājs apgalvo, ka ar to netiek apstrīdēta šī prasība un ka tajā nav noteikts noteicošais juridiskais

kritērijs. Pati Apvienotā Karaliste brīdī, kad tika pieņemts 2011. gada likums par terorisma novēršanu un izmeklēšanas līdzekļiem, esot atteikusies no kritērija "saprātīgs pamats turēt aizdomās", dodot priekšroku stingrākam kritērijam "saprātīgs pamats ticēt".

109 Replikā prasītājs turklāt uzstāj, ka ierobežojošiem pasākumiem ir būtiska ietekme uz attiecīgajām personām un ka atbilstoši tam, lai novērstu Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 47. panta un Romā 1950. gada 4. novembrī parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – "ECPAK") 6. panta pārkāpuma risku, esot attaisnots augsts pierādījumu līmenis. Šādā kontekstā prasītājs apgalvo, ka vajadzīgais pierādījumu līmenis praktiski nav nošķirams no līmeņa, kāds ir vajadzīgs krimināllietā, lai arī attiecīgajai procedūrai nav tikai krimināllietas rakstura. Viņš aicina Vispārējo tiesu izmantot pieeju, ko ir izmantojusi *Court of Appeal* (*England & Wales*) (Apelācijas tiesa (Anglija un Velsa)) savā spriedumā *Gough and Another* pret *Chief Constable of Derbyshire* [2002], *EWCA Civ 351*, saistībā ar tādas personas gadījumu, kurai bija aizliegts ceļot tās apgalvotās tendences iesaistīties ar futbolu saistītos vardarbības aktos dēļ.

110 Runājot par šo argumentāciju, uz to *mutatis mutandis* ir attiecināmi apsvērumi, kas tika izklāstīti, izvērtējot šā pamata pirmo daļu. Tātad jautājums par vajadzīgo pierādījumu līmeni rodas tikai tā pamatojuma tiesiskuma un pamatotības pārbaudes tiesā stadijā, uz ko ir balstīts lēmums iekļaut vai pēc pārskatīšanas saglabāt personas vārdu strīdīgajā sarakstā.

111 Šajā ziņā tikai Vispārējai tiesai ir jāpārliecinās par to, ka apstrīdētais lēmums ir "balstīts uz pietiekami stabilu faktisko pamatu" (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, *Kadi II*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 119. punkts), pārbaudot, vai pamatojuma izklāstā apgalvotie fakti ir "pamatoti" (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, *Kadi II*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 122. punkts) un līdz ar to – faktiski "pierādīti" (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, *Kadi II*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 136. punkts).

112 Šādos apstākļos šā pamata otrā daļa var tikt noraidīta kopumā kā neefektīva, jo ar Komisijas, definējot vajadzīgo pierādījumu līmeni vai to īstenojot, iespējams, pieļauto kļūdu tiesību piemērošanā vien nevar tikt pamatota apstrīdētā lēmuma atcelšana, ja tas turklāt atbilst iepriekšējā punktā minētajiem pierādīšanas nosacījumiem, kas Vispārējai tiesai ir jāpārbauda, izvērtējot ceturto pamatu.

113 Katrā ziņā Komisija, apstrīdētā lēmuma 9. punktā atsaukdamās uz *FATF* tās īpašā ieteikuma Nr. III par terorisma finansēšanu interpretējošajā piezīmē formulēto darbības kritēriju, proti, ka indivīda vārda iekļaušanai strīdīgajā sarakstā un līdz ar to viņa līdzekļu iesaldēšanai būtu jābalstās "uz saprātīgiem iemesliem vai saprātīgu pamatu turēt aizdomās vai domāt, ka šie līdzekļi vai šie citi īpašumi varētu tikt izmantoti terorisma aktivitāšu finansēšanai", nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, jo šis pierādījumu līmenis atbilst kritērijiem, ko Tiesa noteikusi 2013. gada 18. jūlija spriedumā lietā *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518).

114 Protams, šie kritēriji neliekas viennozīmīgi, jo "turēt aizdomās" un "domāt" ir atšķirīgas prāta darbības, kas sniedz atšķirīgas pārliecības pakāpes.

115 Tomēr ir jākonstatē, ka Tiesa savā 2013. gada 18. jūlija spriedumā *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) ir apstiprinājusi, ka prasībai ir vajadzīgi vismaz šie divi iespējamie pierādījumu līmeņi, proti, aizdomas, izvērtējot pret attiecīgo personu izvirzīto īpašo pamatu pamatotību.

116 Tiesa 2013. gada 18. jūlija sprieduma *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) 149. punktā ir precizējusi, ka iekļaušanas strīdīgajā sarakstā pamatojums var tikt balstīts uz "aizdomām par iesaistīšanos teroristisku darbību veikšanā, neskarot šo aizdomu pamatotības pārbaudi". Ņemot vērā minētā sprieduma 162. punktu, ir jāpiebilst, ka, lai aizdomas par iesaistīšanos teroristisku darbību veikšanā varētu likumīgi tikt vērstas pret personu, to pamatošanai ir jāiesniedz informācija vai pierādījumi, kas ir jāizvērtē katrā atsevišķā gadījumā.

117 Lai arī šis formulējums neliek apstrīdēt "pietiekami stabila faktu pamata" prasību, kas vispārīgi ir izteikta 2013. gada 18. jūlija sprieduma *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) 119. punktā, ir jāatzīst, ka šī prasība var tikt izpildīta, izmantojot "saprātīga pamata turēt aizdomās" kritēriju, ciktāl tas tiek pamatots ar pietiekamu informāciju vai pierādījumiem, jo Tiesa to ir izmantojusi minētā sprieduma 149. un 162. punktā.

118 Runājot par apstākli, ka Apvienotā Karaliste esot atteikusies no kritērija "saprātīgs pamats turēt aizdomās", dodot priekšroku stingrākam kritērijam – "saprātīgs pamats ticēt", brīdī, kad tika pieņemts 2011. gada likums par terorisma novēršanu un izmeklēšanas līdzekļiem, tam nav nekādas nozīmes. Tieši otrādi, kritērijs "saprātīgs pamats turēt aizdomās", ciktāl tas tiek pamatots ar pietiekamu informāciju vai pierādījumiem, šķiet piemērots tādos apstākļos kā tie, kas paredzēti Regulā Nr. 881/2002, *FATF* ieteikumā un attiecīgajās Drošības padomes rezolūcijās, tostarp tās 2014. gada 17. jūnija Rezolūcijas 2161 (2014) 11. punktā. Tāds ir bijis arī *Court of Appeal* (*England & Wales*) (Apelācijas tiesa) uzskats lietā *Youssef* pret *Secretary of State for Foreign & Commonwealth Affairs* [2013], *EWCA Civ 1302 [2014] 2 WLR 1082*.

119 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, prasītāja arguments, saskaņā ar kuru tādos apstākļos kā šajā lietā esošie vajadzīgais pierādījumu līmenis praktiski nebūtu nošķirams no tā, kāds ir vajadzīgs krimināllietā, proti, tāds, kas "pārsniedz saprātīgas šaubas", arī var tikai tikt noraidīts. Vispār no pastāvīgās judikatūras kopš 2008. gada 3. septembra sprieduma lietā *Kadi I* (C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461) izriet, ka tādiem ierobežojošiem pasākumiem kā šajā lietā esošie nav krimināltiesiska rakstura. Tomēr ierobežojošo pasākumu preventīvais un nerepresīvais raksturs noteikti ietekmē tādu pierādījumu būtību, veidu un intensitāti, kas var tikt pieprasīti Komisijai (ģenerāladvokāta Ī. Bota [*Y. Bot*] secinājumi lietā *Anbouba*/Padome, C-605/13 P un C-630/13 P, EU:C:2015:2, 111. punkts).

120 Attiecībā uz argumentiem, kas šajā saistībā ir norādīti replikā, Komisija, ko atbalsta Apvienotā Karaliste, pamatoti atbild, ka, runājot par tādiem preventīviem pasākumiem kā pamatlietā esošie, kompetentās Anglijas tiesas ir noraidījušas gandrīz krimināltiesisku kritēriju, kurš ir ticis izmantots lietā, kurā pasludināts spriedums *Gough and Another* pret *Chief Constable of Derbyshire* [2002] *EWCA Civ 351*. Runājot par ANO līmenī noteiktajiem pasākumiem, Anglijas tiesībās pareizā pieeja, kādu *Court of Appeal* (*England & Wales*) (Apelācijas tiesa) ir noteikusi lietās *Secretary of State for the Home Department* pret *MB*, [2006] *EWCA Civ 1140*, [2007] *QB 415*, un *Youssef* pret *Secretary of State for Foreign & Commonwealth Affairs* [2013] *EWCA Civ 1302 [2014] 2 WLR 1082*, ir balstīta uz pārbaudi par to, vai ir "saprātīgas aizdomas" (proti, vai pastāv informācija, kas var radīt aizdomas).

121 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka trešais pamats ir jānoraida.

Par ceturto pamatu, kas attiecas uz kļūdām pamatojuma izklāstā

122 Šis pamats ir ticis būtiski paplašināts pēc jaunu informācijas un pierādījumu elementu paziņošanas attiecīgajā instancē.

123 Prasības pieteikumā prasītājs galvenokārt apgalvoja, ka apstrīdētais lēmums pēc būtības ir prettiesisks, ciktāl, pirmkārt, pret viņu vērstie apgalvojumi neesot tikuši pierādīti; otrkārt, daži apgalvojumi neesot bijuši pietiekami precīzi, lai viņam ļautu tos lietderīgi apstrīdēt; treškārt, daži apgalvojumi esot bijuši tik seni vai tik neskaidri, ka tiem neesot bijusi racionāla saikne ar atbilstošajiem kritērijiem, un, ceturtkārt, daži apgalvojumi esot tikuši apvērsti ar atspēkojošiem pierādījumiem.

124 Savai aizstāvībai Komisija, ko atbalsta Apvienotā Karaliste un Padome, apgalvoja, ka pamatojums iekļaušanai strīdīgajā sarakstā, kurš ir ticis paziņots prasītājam, esot bijis pietiekami precīzs, detalizēts, īpašs un konkrēts judikatūras izpratnē (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, *Kadi II*, C-584/10 P,

C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 116., 130. un 142.–149. punkts) un ka tas atbilst pamatojuma prasībām (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, *Kadi II*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 102. un 116. punkts).

125 Turklāt Komisija atsaucās uz noteiktiem principiem, ko Tiesa noteikusi 2013. gada 18. jūlija spriedumā *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 117. un 119.–122. punkts), attiecībā uz lēmuma par personas vārda iekļaušanu vai – pēc pārskatīšanas – saglabāšanu strīdīgajā sarakstā tiesiskuma pārbaudes tiesā procesu, it īpaši attiecībā uz Savienības Tiesas veiktu to faktu apgalvojumu pārbaudi, kas ir norādīti šādu lēmumu pamatā esošajā pamatojuma izklāstā.

126 Komisija turpinājumā skaidroja, ka – pareizas tiesvedības interesēs un ņemot vērā prasītāja celto prasību – "[tā] nolēma aizstāvēt apstrīdēto lēmumu ne tikai, pamatojoties [vienīgi] uz administratīvā procesa pierādījumiem, bet arī, sadarbojoties atbilstoši LESD 220. panta 1. punktam, vērsties Sankciju komitejā [..], kā arī atbilstoši lojālas sadarbības principam, kas paredzēts LES 4. panta 3. punktā, vērsties pie Apvienotās Karalistes kā ANO dalībnieces, kura ir piedāvājusi iekļaut prasītāja vārdu [Sankciju komitejas] sarakstā".

127 Šo kontaktu rezultātā Komisija, pirmkārt, iebildumu raksta B.4. pielikumā ir iesniegusi vēstuli, ko 2014. gada 20. janvārī tai ir nosūtījusi Sankciju komiteja, lai viņu informētu, ka, veicot ikgadēju ierakstu tās sarakstā pārskatīšanu, šī komiteja ir pārskatījusi prasītāja vārda iekļaušanu un nospriedusi, ka šī iekļaušana joprojām ir atbilstoša.

128 Komisija, otrkārt, iebildumu raksta B.5. pielikumā ir iesniegusi visu detalizēto informāciju un pierādījumus, ko Apvienotās Karalistes iestādes tai bija nosūtījušas un ko tā, cieši sadarbojoties ar šīm iestādēm, nolēma nosūtīt Vispārējai tiesai, lai tā varētu pārliecināties, ka apstrīdētais lēmums patiešām ir ticis pieņemts, pamatojoties uz pietiekami stabilu faktisko pamatu, vismaz attiecībā uz noteiktiem iekļaušanas strīdīgajā sarakstā apsvērumiem (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, *Kadi II*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 130. punkts). Atbilstoši Apvienotās Karalistes norādītajam šī informācija ietver dokumentus, kas ir tikuši iesniegti, lai pamatotu tās piedāvājumu Sankciju komitejai iekļaut un saglabāt prasītāja vārdu minētās komitejas sarakstā.

129 Šis dokumentu kopums ietver oficiālu rakstisku paziņojumu ("first statement", turpmāk tekstā – "oficiāls paziņojums"), kas tika sagatavots šai procedūrai 2014. gada 18. martā un ko ir parakstījis *FCO* Terorisma apkarošanas nodaļas vadītājs, kā arī vairāki dokumenti, ko ir paredzēts izmantot kā pierādījumus. Kā izriet no oficiālā paziņojuma 12.–14. punkta, šis paziņojums ir balstīts uz *Security Service* (drošības dienests), kas ir Apvienotās Karalistes iekšējais izlūkdienests un drošības dienests, kurš ir pilnvarots aizsargāt valsts drošību (turpmāk tekstā – "*Security Service*"), viedokli un vērtējumu.

130 Replikā prasītājs iebilst pret to, ka Vispārējā tiesa atsaucas un ņem vērā jaunos apgalvojumus, precizējumus un pierādījumus, kas ir iesniegti iebildumu raksta B.5. pielikumā, uz kuriem iepriekš netika izdarīta atsauce, pieņemot apstrīdēto lēmumu, un kuri arī netika ņemti vērā, to pieņemot. Viņš apgalvo, ka saskaņā ar principiem, ko Tiesa noteikusi 2008. gada 3. septembra spriedumā *Kadi I* (C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461) un 2013. gada 18. jūlija spriedumā *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 115. punkts), lai viņa tiesības uz aizstāvību un tiesības piekļūt tiesai tiktu ievērotas, Komisijai visi šie papildu elementi esot bijuši jāpieprasa no Sankciju komitejas vai attiecīgās dalībvalsts un viņam jāpārsūta "jau no sākuma". Viņš uzskata, ka izsmeļoša šo elementu publiskošana nav atkarīga no tiesvedības uzsākšanas, bet katrā ziņā tai esot bijis jānotiek pirms tās, lai nodrošinātu tiesību uz aizstāvību īstenošanu.

131 Turklāt prasītājs apgalvo, ka 2013. gada 18. jūlija spriedumā *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) Tiesa ir skaidri norādījusi, ka tai ir jāpaziņo visa norādītā konfidenciālā informācija un ka tad tā pati izlems, kas ir jāpaziņo attiecīgajai personai atbilstoši principiem, kas noteikti 2013. gada 4. jūnija spriedumā *ZZ* (C-300/11, EU:C:2013:36). Šajā lietā Apvienotā Karaliste esot centusies izvairīties no visām Vispārējās tiesas sniegtajām tiesiskajām garantijām, tai lūdzot

pamatoties uz pašas nospriesto, ka sniegtā informācija atbilst minētajā spriedumā noteiktajiem kritērijiem. Arguments, saskaņā ar kuru jebkurai valstij, kas piedāvā iekļaušanu Sankciju komitejai, vēlāk ir jāizlemj, kāda informācija var tikt sniegta Vispārējai tiesai, esot pilnīgi kļūdains.

132 Konkrētāk, runājot par pierādījumiem, kas ir tikuši atrasti viņa dzīvesvietā, veicot kratīšanu, prasītājs atgādina, ka pret viņu uzsāktajā krimināllietā viņš ir ticis attaisnots saistībā ar šiem pierādījumiem. Viņš apgalvo, ka, ja viņš būtu zinājis, ka Komisija plāno šos pierādījumus izmantot pret viņu, viņš tāpat būtu mēģinājis uz tiem atbildēt. Noklausīšanās ierakstu vai citu attiecīgā procesa dokumentu iegūšanai esot vajadzīgs laiks un būtiskas pūles, lai arī Apvienotās Karalistes valdībai esot attaisnojoši noklausīšanās ieraksti un pierādījumi, pamatojoties uz kuriem zvērinātie prasītāju attaisnoja. Šādos apstākļos nebūtu taisnīgi sagaidīt no prasītāja, ka viņš, ņemot vērā augstās izmaksas un lielās pūles, iesniegs attaisnojošus pierādījumus. Prasītājs apgalvo, ka šis piemērs liecinot par vajadzību pēc Komisijas pieprasījuma Vispārējai tiesai izpaust attaisnojošos pierādījumus, kas ir Apvienotās Karalistes rīcībā.

133 Vēl prasītājs apgalvo, ka Vispārējai tiesai nebūtu jābalstās uz viņam nelabvēlīgiem konstatējumiem, kas ir tikuši izdarīti tiesvedībās Apvienotajā Karalistē, kurās viņš nepiedalījās un pret kuriem viņš attiecīgi nevarēja aizstāvēties. Attiecībā uz apstākli, ko apgalvojusi Apvienotā Karaliste, saskaņā ar kuru šīs tiesvedības esot noritējušas atbilstoši ECPAK 6. pantam un Hartas 47. pantam, prasītājs atbild, ka, lai arī tas tā ir attiecībā uz konkrētajām personām, tas tā neesot attiecībā uz viņu, jo viņš pat neesot piedalījies šajās tiesvedībās.

134 Visbeidzot, ciktāl Apvienotā Karaliste atsaucas uz tiesvedībām, kurās viņš pats ir piedalījies, tostarp uz tām, kas bija vērstas pret nosacījumiem, ko *HM Treasury* (Apvienotās Karalistes Finanšu ministrija) bija noteikusi, kad tā tika pakļauta pārbaudei tiesā, un pret *FCO* lēmumu nelūgt svītrot viņa vārdu no Sankciju komitejas saraksta, prasītājs apgalvo, ka šīs tiesvedības neesot līdzvērtīgas šai tiesvedībai un ka tās ir vērstas uz atšķirīgu risinājumu.

135 Šajā ziņā, kā 2013. gada 18. jūlija sprieduma *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) 136. punktā ir uzsvērusi Tiesa, attiecīgās personas pamattiesību, precīzāk, tiesību uz aizstāvību un tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, ievērošana nozīmē, ka apstrīdēšanas tiesā gadījumā Savienības tiesai tostarp ir jāpārbauda, vai Sankciju komitejas iesniegtajā pamatojuma izklāstā minētie pamati ir pietiekami precīzi un konkrēti, kā arī – attiecīgā gadījumā – vai, ņemot vērā iesniegto informāciju, ir pierādīts attiecīgajiem pamatiem atbilstošo faktu patiesums.

136 Šajā lietā atbilstoši judikatūrā noteiktajām prasībām pamatojuma izklāstā un pirmajā un otrajā pamatojuma papildinājumā iekļautās norādes identificē noteiktus, vismaz individuālus, īpašus un konkrētus pamatus, kādēļ kompetentās iestādes uzskata, ka prasītājam ir jāpiemēro ierobežojoši pasākumi (šajā ziņā skat. spriedumu, 2013. gada 18. jūlijs, *Kadi II*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 140. punkts).

137 Konkrētāk, pamatojums un it īpaši pirmais un otrais pamatojuma papildinājums, kas ir tikuši paziņoti prasītājam, neietver tikai vispārīgus apgalvojumus, bet arī daudzas detaļas un precīzas norādes gan par attiecīgo personu identitāti, gan par laiku, vietu, kontekstu un citiem attiecīgās uzvedības apstākļiem.

138 Runājot par to, vai faktu patiesums, kas atbilst šim pamatojumam, var būt uzskatāms par pierādītu, ņemot vērā paziņoto informāciju, 2013. gada 18. jūlija sprieduma *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) 136. punkta izpratnē, šis jautājums liek pārbaudīt, vai šie fakti ir "pietiekami pamatoti", lai varētu uzskatīt, ka apstrīdētais lēmums ir balstīts uz "pietiekami stabilu faktisku pamatu" (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, *Kadi II*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 119. punkts), ņemot vērā, ka iekļaušanas strīdīgajā sarakstā pamatojums var tikt balstīts uz "aizdomām par iesaistīšanos teroristisku darbību veikšanā, neskarot šo aizdomu pamatotības pārbaudi" (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, *Kadi II*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 149. punkts).

139 Šajā lietā patiešām apstrīdētā lēmuma pieņemšanas datumā netika iesniegta nekāda informācija vai pierādījumi pamatojuma, kas tajā tika norādīts attiecībā uz prasītāju, atbalstam.

140 Runājot par jaunu informāciju un pierādījumiem, kas ir tikuši iesniegti iebildumu raksta B.5. pielikumā, kā arī to atbilstošajos papildinājumos, Komisija pamatoti atbild uz prasītāja argumentiem, kas apkopoti šā sprieduma 130. punktā, ka prasītājs jauc divus atšķirīgus jautājumus, proti, pirmkārt, procesuālu prasību izklāstīt pietiekami konkrētu pamatojumu un to paziņot ieinteresētajai personai administratīvā procesa gaitā (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, *Kadi II*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 111.–116. punkts) un, otrkārt, pārbaudi, kas jāveic Savienības tiesai par to, ka šādi paziņotais pamatojums ir balstīts uz stabilu faktisku pamatu, ko tā veic pēc tam, kad tā attiecīgajā gadījumā ir pieprasījusi no kompetentās Savienības iestādes iesniegt informāciju vai pierādījumus (konfidenciālus vai nekonfidenciālus), kam ir nozīme, veicot šādu pārbaudi (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, *Kadi II*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 117.–120. punkts). Iebildumu raksta B.5. pielikumā iesniegtie jaunie dati ir paredzēti tieši šim mērķim, un to ņemšana vērā, veicot tiesiskuma pārbaudi, kas ir jāveic Vispārējai tiesai, atbilst Tiesas 2013. gada 18. jūlija spriedumā *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) noteiktajiem principiem.

141 Runājot par prasītāja argumentu, saskaņā ar kuru Komisija nevar pamatoties uz jaunu informāciju vai pierādījumiem, uz kuriem viņam nav bijusi iespēja atbildēt, pietiek norādīt, ka prasītājam ir bijusi iespēja uz šo jauno informāciju atbildēt replikā, kā arī tiesas sēdē.

142 Attiecībā uz prasītāja argumentu, kurš ir apkopots šā sprieduma 131. punktā un saskaņā ar kuru Savienības tiesai ir jāpieprasa, lai tai tiktu nosūtīta visa izmantotā konfidenciālā informācija, un pašai ir jāizlemj, kas būtu jāpaziņo ieinteresētajai personai, ir jānorāda, ka tas izriet no acīmredzami nepareiza Tiesas 2013. gada 18. jūlija sprieduma *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) lasījuma. Proti, minētā sprieduma 122. punktā Tiesa norādīja, ka kompetentajai Savienības iestādei nav jāsniedz Savienības tiesai visa informācija un pierādījumi, kas attiecas uz Sankciju komitejas iesniegtajā pamatojuma izklāstā apgalvotajiem pamatiem, jo, ja kompetentā Savienības iestāde nevar izpildīt Savienības tiesas lūgumu (piemēram tādēļ, ka ierosinātāja valsts vai Sankciju komiteja atsakās tai paziņot attiecīgo informāciju un pierādījumus), tad šai tiesai ir jābalstās tikai uz tai paziņoto informāciju ar minētā sprieduma 123. punktā paredzētajām sekām. Runājot par Tiesas atzinumiem, ko minētā sprieduma 125. un nākamajos punktos tā veltījusi tam, kādu īpašu tehniku Savienības tiesa īsteno konfidenciālās informācijas vērtēšanai, ir jānorāda, ka tie ir balstīti uz minētā sprieduma 124. punktā minēto pieņēmumu, ka šo informāciju tai iepriekš brīvprātīgi ir sniegusi kompetentā Savienības iestāde kopā ar lūgumu to izskatīt konfidenciāli attiecībā uz ieinteresēto personu. Vispārīgi pat šādā gadījumā Tiesa 2013. gada 18. jūlija sprieduma *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) 127. punktā, atsaukdamās uz 2013. gada 4. jūnija sprieduma *ZZ* (C-300/11, EU:C:2013:363) 63. punktu, precizēja, ka, ja šī iestāde iebilst pret visas vai daļas no tās informācijas vai datiem paziņošanu, kas Savienības tiesai ir tikuši paziņoti, pieteikuma tos izskatīt konfidenciāli attiecībā uz ieinteresēto personu formā, minētā tiesa pārbauda apstrīdētā lēmuma tiesiskumu, pamatojoties vienīgi uz tai paziņotajiem datiem.

143 Runājot par prasītāja argumentu par pierādījumiem, kas kratīšanas laikā tikuši atrasti viņa dzīvesvietā (skat. šā sprieduma 132. punktu), to nevar pieņemt, jo šie pierādījumi tika ņemti vērā oficiālajā paziņojumā *High Court*, īstenojot savu ekskluzīvo kompetenci un pamatojoties uz šiem pierādījumiem, veiktajos konstatējumos. Ciktāl prasītājs atgādina, ka viņš tika attaisnots pret viņu uzsāktajā krimināllietā, pietiek, atsaucoties uz trešā pamata otrās daļas vērtējumu, atgādināt, ka šajā lietā piemērojamais pierādījumu līmenis nav tāds kā krimināllietā.

144 Runājot par prasītāja argumentu, kurš ir apkopots šā sprieduma 133. punktā un saskaņā ar kuru Vispārējai tiesai nebūtu jāņem vērā konstatējumi, ko ir izdarījušas Apvienotās Karalistes tiesas tiesvedībās, kurās viņš nav piedalījies, Komisija pamatoti norāda, ka, ciktāl attiecīgie konstatējumi palīdz pierādīt saprātīgu pamatu turēt aizdomās vai pat ticēt, ka prasītājs ir saistīts ar *Al-Qaida*, pastāvēšanu un tādējādi pamatot pamatojuma izklāstā norādītos apgalvojumus, tiem ir nozīme un

Vispārējā tiesa tos var ņemt vērā. Tāpat arī Komisija pamatoti apgalvo, ka Vispārējā tiesa var atzīt, ka šiem konstatējumiem, ņemot vērā, ka tos ir izdarījusi kompetentā valsts tiesa tādas tiesvedības ietvaros, kas ir noritējusi atbilstoši ECPAK 6. pantam un Hartas 47. pantam, ir īpaša nozīme.

145 Visbeidzot, runājot par tām tiesvedībām Apvienotajā Karalistē, uz ko ir atsaukusies Apvienotā Karaliste un kurās prasītājs ir piedalījies, nav nekādas nozīmes tam, ka šīs tiesvedības nav līdzvērtīgas šai tiesvedībai un ka tās ir vērstas uz atšķirīga risinājuma panākšanu, jo tajās ir iekļauti elementi, ar ko var tikt pamatoti Sankciju komitejas pamatojuma izklāstā pret prasītāju vērstie apgalvojumi.

146 No visiem iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka Vispārējā tiesa var ņemt vērā visus jaunos informācijas un pierādījumu elementus, kas ir pievienoti iebildumu raksta B.5. pielikumā.

[..]

177 Izskatot visu šo oficiālo paziņojumu kopumā un rūpīgi pārskatot visus tā papildinājumos pievienotos informācijas un pierādījumu elementus, Vispārējā tiesa ir pārliecināta, ka vismaz daži no pamatojuma izklāstā un pirmajā un otrajā pamatojuma papildinājumā, ko ir paziņojusi Sankciju komiteja, izklāstītajiem pamatiem ir pietiekami pamatoti ar minētajiem informācijas vai pierādījumu elementiem, lai būtu atzīstams, ka tie ir balstīti uz īpaši stabilu faktisko pamatu un nav apgāžami ar dažiem neskaidriem prasītāja mēģinājumiem tos atspēkot.

178 Tāpat ir jāņem vērā, ka pastāv citi tiesiskās aizsardzības līdzekļi, kas bija pieejami prasītājam, bet kurus viņš ir izvēlējies neizmantot.

179 Pirmkārt, Apvienotā Karaliste ir uzsvērusi, ka kopš sākotnējās prasītāja vārda iekļaušanas Sankciju komitejas sarakstā viņš vispār nav mēģinājis sazināties ar ANO Drošības padomes saskaņā ar tās Rezolūciju 1904 (2009) izveidoto ombuda biroju, lai panāktu, ka tas uzsāk padziļinātu izmeklēšanu, kuras beigās viņa vārds varētu tikt svītrots no Sankciju komitejas saraksta, lai arī Drošības padomes Rezolūcijā 2161 (2014) valstis ir aicinātas "mudināt personas un vienības, kuras plāno apstrīdēt savu iekļaušanu [Sankciju komitejas sarakstā], vēršoties valsts vai reģionālajās tiesu iestādēs, vai kuras jau ir uzsākušas to darīt, mēģināt panākt svītrošanu no [minētā saraksta], iesniedzot attiecīgu pieteikumu ombuda birojā" (48. punkts). Nav nekāda racionāla pamata tam, lai to nedarītu, vēl jo vairāk tāpēc, ka prasītājs uzskata, ka viņam ir argumenti viņa vārda svītrošanai no Sankciju komitejas saraksta.

180 Otrkārt, pēc prasības celšanas *High Court* 2013. gada 28. janvārī par *FCO* 2012. gada 1. novembra lēmumu neiesniegt viņa vārdā pieteikumu par viņa vārda svītrošanu no Sankciju komitejas saraksta, prasītājs atteicās no šīs prasības, 2013. gada 17. oktobrī iesniedzot brīvprātīgu deklarāciju (*consent order*; oficiālā paziņojuma 4. papildinājums) pēc tam, kad *High Court*, lai pamatotu šo lēmumu, *FCO* bija atļāvusi izmantot konfidenciālus pierādījumus, kas ir pieejami tikai tiesai, bet ne prasītājam.

181 Lai arī šī tiesāšanās stratēģija pati par sevi nevar tikt pārmesta prasītājam, tā tāpat arī nepalīdz iespējami novērst aizdomas, kādās viņš likumīgi tiek turēts saistībā ar šajā spriedumā izvērtēto informāciju un pierādījumiem.

182 Ņemot vērā visu iepriekš izklāstīto, ir jāuzskata, ka vismaz daži no pamatojuma izklāstā un pirmajā un otrajā pamatojuma papildinājumā minētajiem pamatiem ir pietiekami precīzi un konkrēti, ka tie ir pamatoti un paši par sevi ir pietiekams pamats apstrīdētā lēmuma atbalstam (spriedums, 2013. gada 18. jūlijs, *Kadi II*, C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518, 130. punkts).

183 Līdz ar to vismaz daži no apgalvojumiem, kas ir formulēti pret prasītāju pamatojuma izklāstā un pirmajā un otrajā pamatojuma papildinājumā, bija tādi, ar kuriem ir attaisnota ierobežojošu pasākumu noteikšana pret viņu Savienības līmenī.

184 Tādējādi ceturtais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

Par piekto pamatu, kas attiecas uz samērīguma principa pārkāpumu

185 Prasītājs apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ir prettiesisks, jo Komisija nav veikusi samērīguma pārbaudi, līdzsvarojot viņa pamattiesības un faktiskos riskus, ko viņš it kā rada šobrīd.

186 Komisija, ko atbalsta Padome, apstrīd šo argumentāciju un atsaucas uz 2008. gada 3. septembra sprieduma *Kadi I* (C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461) 360.–363. punktu.

187 Proti, no 2008. gada 3. septembra sprieduma *Kadi I* (C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461) izriet, ka, ievērojot tādu vispārējo interešu mērķi, kas ir tik būtisks starptautiskajai sabiedrībai, kā visa veida cīņa saskaņā ar ANO Statūtiem pret starptautiskā miera un drošības apdraudējumiem, ko rada terora akti, personu, kuras kā Osamas bin Ladena, *Al-Qaida* tīkla un *Taliban* sabiedrotos ir identificējusi Drošības padome vai Sankciju komiteja, naudas līdzekļu, finanšu aktīvu un citu saimniecisko resursu iesaldēšana pati par sevi nav uzskatāma par neatbilstošu vai nesamērīgu (skat. spriedumu, 2008. gada 3. septembris, *Kadi I*, C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461, 363. punkts un tajā minētā judikatūra; šajā ziņā un pēc analoģijas skat. arī spriedumu, 2012. gada 15. novembris, *Al-Aqsa*/Padome un Nīderlande/*Al-Aqsa*, C-539/10 P un C-550/10 P, EU:C:2012:711, 120.–130. punkts). Tomēr ir jāpārliecinās, ka, nosakot šos pasākumus, tiek ievērotas attiecīgo personu procesuālās tiesības, tostarp viņu tiesības uz aizstāvību (šajā ziņā skat. spriedumu, 2008. gada 3. septembris, *Kadi I*, C-402/05 P un C-415/05 P, EU:C:2008:461, 367.–370. punkts). Tomēr šajā lietā no citu prasības pamatu vērtējuma izriet, ka prasītāja procesuālās tiesības ir tikušas pienācīgi ievērotas viņa vārda iekļaušanas strīdīgajā sarakstā pamatu pārskatīšanas laikā.

188 Ciktāl prasītājs īpaši pārmet Komisijai, ka tā nav pati izsvērusi viņam piemērotos ierobežojumus ar viņa pamattiesībām un risku, ko viņš it kā rada, pietiek konstatēt, ka šāda izsvēršana nav paredzēta nedz piemērojamajos tiesību aktos, nedz arī judikatūrā. Tieši otrādi, Tiesa 2013. gada 18. jūlija sprieduma *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) 107. punktā nosprieda, ka, ja saistībā ar atbilstošajām Drošības padomes rezolūcijām Sankciju komiteja ir nolēmusi iekļaut personas vārdu tās sarakstā kopsavilkuma formā, kompetentajai Savienības iestādei, lai izpildītu šo lēmumu dalībvalstu vārdā, pamatojoties uz minētās komitejas iesniegto pamatojuma izklāstu, ir jāpieņem lēmums par tās vārda iekļaušanu strīdīgajā sarakstā vai saglabāšanu tajā. Šajā kontekstā vienīgie pienākumi kompetentajai Savienības iestādei ir tie, ko Tiesa ir identificējusi 2013. gada 18. jūlija sprieduma *Kadi II* (C-584/10 P, C-593/10 P un C-595/10 P, EU:C:2013:518) 111. un 112. punktā (tiesību uz aizstāvību ievērošana), 114. punktā (apgalvoto pamatu pamatotības rūpīga un objektīva izvērtēšana) un 116. punktā (pamatojums, kurā ir identificēti individuāli, īpaši un konkrēti pamati, kādēļ kompetentās iestādes uzskata, ka attiecīgajai personai ir jāpiemēro ierobežojoši pasākumi). Tomēr šajā lietā tāpat no citu prasības pamatu vērtējuma izriet, ka šie pienākumi ir tikuši pienācīgi ievēroti prasītāja vārda iekļaušanas strīdīgajā sarakstā pamatu pārskatīšanas laikā.

189 Runājot par apstrīdētā lēmuma samērīgumu, ņemot vērā laiku, kāds ir pagājis kopš prasītāja vārda iekļaušanas strīdīgajā sarakstā, ir tiesa, ka prasītāja līdzekļi ir bijuši iesaldēti jau nedaudz vairāk kā sešus gadus kopš datuma, kad ticis pieņemts minētais lēmums, kura pārbaude tiesā tiek veikta tikai Vispārējā tiesā šīs tiesvedības ietvaros.

190 Tomēr, kā ir ticis izklāstīts šajā spriedumā, prasītāja vārda saglabāšana Sankciju komitejas sarakstā un līdz ar to – strīdīgajā sarakstā pēc pārskatīšanas – ir balstīta ne tikai uz sākotnējo minētās komitejas pamatojuma izklāstu, bet arī uz dažādiem nesenākiem tādiem vērtējumiem par draudiem valsts un starptautiskajai drošībai, ko joprojām rada prasītājs, kurus ir veikušas gan ANO iestādes, gan kompetentās Apvienotās Karalistes iestādes un tiesas. Konkrēti, šādi apstrīdētā lēmuma pieņemšanas datumā bija pagājis mazāk kā pusotrs gads kopš brīža, kad *High Court* bija uzskatījusi par spēkā esošu *Security Service* vērtējumu, saskaņā ar kuru prasītājs joprojām bija viens no nozīmīgākajiem islāmistu ekstrēmistiem Apvienotajā Karalistē, kuram bija saiknes ar daudziem svarīgiem ekstrēmistiem (skat. šā sprieduma 175. punktu).

191 Turklāt, kā ir ticis izklāstīts šā sprieduma 181. punktā, Vispārējā tiesa uzskata, ka, neveicot neko, lai vērstos pie ANO ombuda (skat. šā sprieduma 179. punktu), un atsakoties no prasības uzturēšanas *High Court* (skat. šā sprieduma 180. punktu), prasītāja rīcība nepalīdz iespējami novērst no viņa aizdomas, kas uz viņu likumīgi gulstas, ņemot vērā šajā spriedumā izvērtēto informāciju un pierādījumus.

192 Turklāt prasītājs nav iesniedzis nevienu konkrētu informāciju vai pierādījumu, ar ko varētu tikt pierādīts, ka viņš vairs nerada draudus valsts un starptautiskajai drošībai.

193 Šādos apstākļos, ņemot vērā laiku, kāds ir pagājis kopš prasītāja vārda iekļaušanas strīdīgajā sarakstā, apstrīdētais lēmums nav uzskatāms par nesamērīgu.

194 Tādējādi piektais pamats ir jānoraida kā nepamatots un kopā ar to arī prasība kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

195 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājam šis spriedums nav labvēlīgs, tam ir jāpiespriež atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus saskaņā ar tās prasījumiem.

196 Saskaņā ar Reglamenta 138. panta 1. punktu dalībvalstis un iestādes, kas ir iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta)

nospriež:

1) prasību noraidīt kā nepieņemamu, ciktāl tajā tiek lūgts atcelt Komisijas 2007. gada 10. janvāra Regulu (EK) Nr. 14/2007, ar kuru 74. reizi groza Padomes Regulu (EK) Nr. 881/2002, ar ko nosaka konkrētus, īpašus, ierobežojošus, pret noteiktām personām un organizācijām, kuras saistītas ar Osamu Bin Ladenu, organizācijas *Al-Qaida* tīklu un *Taliban*, vērstus pasākumus un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 467/2001, ciktāl tā attiecas uz *Mohammed Al-Ghabra;*

2) pārējā daļā prasību noraidīt kā nepamatotu;

3) *M. Al-Ghabra* sedz savus un atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus;

4) Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste un Eiropas Savienības Padome sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Papasavvas Bieliūnas Forrester

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2016. gada 13. decembrī.

[Paraksti]